

**NA
ZAPAD!**

G. F. UNGER

NA ZAPAD!

»Laso« Nova serija 1978.

G. F. Unger: NA KAPAD

Naslov originala: DER WAGENBOSS

Copyright: Bastei — Verlag, Gustav H. Lübbe, Bergisch Gladbach

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Prijevod: Jasna Manolić

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: Marcel Čukli

»Laso« Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdanja
NISIP »Vjesnik« Zagreb Ljubice Gerovac 1 — Glavni i
odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak OOUR No-
vinsko revijalna štamparija i OOUR TMG »Vjesnik« Za-
greb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1978.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA Zagreb

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 260 d ili 234 d s popustom od 10%; a za 6 mjeseci 130 d, odnosno 117 d s popustom. Samo unaprijed uplaćena pretplata osigurava popust od 10%. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-42 »Vjesnik« s naznakom za LASO

Cijena za inozemstvo DM 1.80, ASCH 10.00, SFRS 2.00, HFL 2.00.

Cijena inozemne pretplate za 6 mjeseci: DM 36.00, SKR 63.00, ASCH 250.00, FF 74.00, SFRS 36.00, HFL 37.00, US \$ 15.00.

Uplata na devizni račun 30101-620-37-7210-256 — Privredna banka Zagreb (za »Vjesnik«)

Ekonomska propaganda: »Vjesnik« Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6 — Cijena 1/1 kolor zadnja stranica 7.000 d ili US \$ 480.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata
za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7—1973. od 26. XI 1973.

I

Zvuk tupa udarca trgne Dana Sherburna iza sna. Otvori oči, ali se ne pomaže, omotan pokrivačima. Osluškuje.

Sa svih strana čuje disanje, i hrkanje svojih ljudi.

Osobito glasno hrče Rock Longhorn.

Vani, u preriji, prerijski psi turbozno zavijaju na mjesec.

Mazge topću u koralu ograđenom užetom.

Neka noćna ptica javi se ostrim krikom.

Logorska vatra povorke terećnih kola već se gotovo potpuno utrnula.

Dan Shernburn čuje samo uobičajene šumove.

Ipak, još razmišlja o zvuku što ga je probudio maločas.

Zar njegov konj i opet ne podnosi mazge? Da li je ovo što je čuo udarac kopita koje je pogodilo cilj?

Ali ne, nije to bio udarac kopita.

Dan naglo odbaci pokrivače sa sebe i dohvati kolt. Nekoliko trenutaka čuči na zemlji i osluškuje još pažljivije nego maloprije.

Tada odjednom osjeti opasnost.

Iako ne čuje ništa osim uobičajenih šumova spavača i životinja u koralu ograđenom užetom. Ti su

šumovi, međutim, dovoljno glasni da mogu nadjačati druge šumove.

Dan brzo pogleda prema noćnom nebu. Shvati da će uskoro svanuti. Na istoku se već pokazuje slabo sivo svjetlo, a zvijezde su blijede.

Sada Dan zna da je na straži Tage Old. Stari doseljenik uvijek stražari posljednji.

Ali Tage, inače, u to doba uvijek priprema doručak. Sijedu, vrlo visoku Tageju Oldu nikad nije potrebno mnogo sna. I ne samo što je dobar vozač tereta nego je i dobar kuhar.

Dan Sherburn se odjednom podigne i klizne pokraj svojih kola.

U tom trenutku začuje se iz koralu rzanje njegova konja.

Cheyenne rže upozoravajući.

Dan je dospio gotovo do kraja povorke kola. Zastane i okrene se prema koralu. Samo nejasno razazna je nekakvo kretanje koje ga upozorava da je tamo neki čovjek.

— Tage! — oštro pozove.

Nema odgovora.

Umjesto toga osjeti na leđima oštar predmet, a istodobno mrzovoljan suh glas:

— Ovo je cijev puške, prijatelju!

Dan polagano okrene glavu i pogleda preko ramena. Ugleda čovjeka visoka rasta. Obod šešira mu je duboko pokrio lice.

Shvati da čovjek zaista ima u rukama pušku kojom mu čvrsto pritišće leđa.

— Pustite kolt neka vam padne, prijatelju — sada će čovjek. Glas mu je mrzovoljan, ali istodobno i zadovoljan. — Nema smisla, prijatelju — doda suho. — Opkolili smo vaš logor. Ima nas dvanaest. A stražara smo onesvijestili dok je na potoku uzimao vodu.

Dan je čovjek koji se razumije u ljude i gotovo uvijek pronikne obmanu.

Isto tako zna procijeniti kad je nešto opasno, zaista opasno.

Čovjekov je glas tako samouvjeren i siguran da zacijelo nije riječ o obmanjivanju.

Dan pogleda iznad logora.

Četvora teretna kola postavljena su u četverokut koji je malo otvoren prema koralu ograđenu užetom.

Rock Longhorn iznenada presta hrvkati. Glas Jacka Benteena promuklo i sumnjičavo zapita:

— Dan! Tage?

— Što se, do vraga, ovdje događa? — začuje se i glas Dicka Sullmana.

— Recite vašim momcima da nemaju izlaza — reče suhi glas čovjeka iza Dana. — I odbacite već jednom oružje!

Pritisak otvora puške postade jači. Dan pretpostavi da će čovjek opaliti ako on učini i najmanju kretanju.

Dan pusti kolt na zemlju i glasno reče:

—Nemojte se boriti, momci! Već smo duboko u škripcu.

Neko vrijeme ništa se ne čuje.

Ali sada se između kola mogu raspoznati likovi ostalih ljudi. Dršci pušaka i revolvera blistaju mutno.

Rock Longhorn ogorčeno zapita:

— Imaju li te, Daniele?

— Mene i Taga! Iza mene stoji džentlemen koji mi pritišće otvor pušane cijevi u bubreg. A posjetilo nas je dvanaest ljudi, Rock.

— Da, opkolili smo vas — odjekne neki glas sa suprotne strane. — Samo ne činite nikakve gluposti, vi sluge mazgi!

Ponovo tišina. Tada se javi Rock Longhorn.

— U redu, čini se da vi ovdje raspolazete boljim kartama. Što sada?

— Odbacite oružje! A onda pridite vatri i podjarite je.

Dan vidi kako su njegovi ljudi poslušali.

Polagano prilazi vatri Jack Benteen, Rock Langhorn i Dick Sullman.

Dick baca drva u vatru. Uskoro, nekoliko plamenova bukne.

— Naprijed! — oštro zapovijedi sada čovjek iza Dana i puškom ga gurne ispred sebe prema vatri.

Istodobno, pojaviše se četiri čovjeka. Dva od njih dovukoše onesvijestena Taga Olda i položiše ga na tlo pokraj vatre.

Dan i četiri kočijaša njegovih teretnih kola zbijeni su na mjestu koje okružuju ljudi grubih crta lica. I Dan je bio nekada kauboj. Bio je predvodnik na velikim rančevima i glavni gonič stoke na putu za Chisholm. Već je, dakle, točno upoznao mnoge odlučne i grube kauboje i umije ih dobro ocijeniti.

Danu postaje sve jasnije da su ovi momci zaista neobično grubi i bezobzirni. Polagano se okrene i

promotri visoka čovjeka čiju cijev više ne osjeća na leđima.

Dan je također visok a i prilično težak. Ali ovaj je čovjek i viši i teži od njega.

— Coup, svi su razoružani — javi neki glas.

Visoki čovjek kimne ne odvajajući pogleda s Dana Sherburna. Lice mu je široko i plosnato, malena nosa i široke brade. Silno je snažan. Usne su mu odlučne, a oštre oči sitne.

Odgurne šešir na zatiljak. Na čelo mu padne čuperak kose. Svjetlo vatre otkriva poput opeke crvenu kosu.

Zataknuo je palčeve u proreze za rukave otvorena kožnatog kaputića. I njegova je flannelska košulja otkopčana tako da mu se mogu vidjeti kosmata prsa.

Nosi dva kolta, a svinute su mu noge malo pretanke za snažni gornji dio tijela i mišićava ramena.

Vrlo pažljivo promatra Dana, proučava ga centimetar po centimetar i pokušava prozreti. Pri tom ne štedi vrijeme i ne prenagluje se.

Napokon se obrati Danu:

— Za vas će to biti slab posao. Ali ne našom krivnjom. Možda vam je Josiah Lincoln to morao rastumačiti, kad je zatražio da mu preveze te taj teret. Zahvalite Josiahu Lincolnu.

— Na čemu? — blago zapita Dan.

— Izgubit ćete ovdje svoj teret — suho odgovori onaj drugi. — Uzalud ste ga tako dugo prevozili. Ne vjerujem da će vam Josiah Lincoln dati i jedan dolar ako ne primi teret.

Čudno iskrivi lice.

Dan podigne ruku i zamisljeno se počeo po neobrijanoj bradi. Izrasle su mu plavo-crne čekinje i zbog njih mu je lice dobilo plavkasti sjaj.

Oči, sive poput dima, prilično razmaknute, pod svjetlom vatre blistaju zelenkasto. A gledaju čvrsto i mirno, tvrdo i odlučno.

— Ako izgubim svoj teret — blago izusti — morat ću se, očito, držati čovjeka koji mi ga je oduzeo. Nisam još nikad bio u ovoj zemlji i samo sam se dopisivao s Josiahom Lincolnom. Mene i ne zanimaju stvari u ovoj zemlji. Ja sam poduzetnik za prijevoz tereta. Dovozim teret tamo gdje ga netko želi imati.

— Tako je — visoki kauboj iskri-vi lice i udari nogama o tlo. Pri tome mu zazvečашe mamuze.

— Josiah Lincoln hoće sagraditi grad — reče. — A budući da to namjerava, trebaju mu one stvari u kolima. Htio bi da teret bude dopremljen u Silvertip. Dobro, to bi on htio! Ali MI to NE BISMO htjeli! U tome je razlika.

Čovjek ponovo čudno iskrivi lice i obrati se svojim ljudima, kratko zapovjedi:

— Počnite!

Većina ljudi odmah krene.

— Ono što nama treba ponijet ćemo na tovarnim životinjama — objasni njihov vođa i pri tome pogleda Dana.

Dan čuje svoje kako kunu, ali im ne obraća pažnju, samo promatra ove što sada pretražuju kola.

Na dvojica kola natovarena je parna pila rastavljena na dijelove. Dru-ga dvojica kola puna su robe kakvu mora imati svaka velika trgovina u ovoj zemlji ...

Trgovina s raznovrsnom zalihom robe u ovoj je zemlji uvijek preteča nekog grada.

Najprije se, naime, pojavljuje trgovina ili kakav trgovački punkt. Tada dolazi poštanska i teretna stanica, salun i hotel. I tako maleno naselje postaje najprije opskrbeno i kupovno središte. A oko takva središta, koje održava vezu s civilizacijom, okupljaju se naseljenici i farmeri. Takvo naselje odjednom postaje stjecište mnogih putova i pute ljaka. Ako je zemlja unaokolo dobra, uskoro počinje služiti za uzgoj stoke ili gradnju farmi. Stvara se grad. Rađa se nova pokrajina.

Tako je posvuda na Divljem zapadu.

Tako je trebalo da bude i ovdje. Dan Sherburn to zna iz pisama Josiaha Lincolna.

Čini se, međutim, da u ovoj zemlji ima ljudi koji ne žele grad i radije bi ostali sami između sebe.

Odjeknuše udarci čekića.

Dan zna da razbijaju parnu pilu u komade.

Napadači vuku iz kola vreće, sanduke i zavežljaje.

Tada pogleda visoka čovjeka.

— Jeste li vi banditi?

— Zavisi kako gledate na tu stvar — hladno odgovori čovjek. — Mi, svakako, ne želimo da taj stari škrtac Josiah Lincoln podigne ovdje grad. Žao mi je što vi trpite zbog toga.

— Bit će vam još više žao — blago promrmlja Dan.

Drugi čovjek podigne guste obrve.

— Oh, znam da ste vi ponosan momak. Vi ste Dan Sherburn. Već sam čuo o vama. Od početka mi je

bilo jasno da biste vi mogli biti prilično oštri, Sherburne. Još ćemo se vratiti na to. Obavit ćemo sve, samo po redu.

Okrenuo se napola u stranu kad je jedan od njegovih ljudi pokraj kola povikao:

— Ovdje ima mnogo sanduka sa željeznom i čeličnom robom, Coupe! Što ćemo s time?

— Bacite sanduke u potok. U živom će pijesku uskoro potonuti. Kočijaši će vam pomoći pri poslu. Ako netko od tih momaka podivlja, pucajte.

Ponovo se okrene Danu i njegovim ljudima. Tage Old se napokon osvijestio. Još čuči na zemlji i opipava kvrgu iznad zatiljka. Ali u međuvremenu je već sve shvatio i ništa ne pita.

— Naprijed! — reče visoki čovjek — naprijed, goniči mazgi! Sada ćete pomoći mojim ljudima pri poslu. Uništiti ćemo teret Josiaha Lincolna.

— Radije ću otputovati u pakao nego da vama, pasjim sinovima, pomazem pri ovoj svinjariji — odmah promrmlja Rock Longhorn dubokim glasom.

Te je razumljivo, jer svakom dobrom kočijašu povjereni teret znači isto što i kauboju stado goveda.

Već su mnogi kauboји umrli zbog svojih stada. Život kauboја je u njegovu stadu.

A, već su i mnogi kočijaši kola za prijevoz robe umrli braneći teret.

Ono što je za kauboја stado, za mornara brod i more, to su za kočijaša kola, zaprega s osam životinja, teret i zemlja sa svojim zaprekama — to mu je sadržaj života.

I zbog toga je usklik Rocka Longhorna zaista razumljiv i nimalo pretjeran.

Ali sada se Dan okrene svojim ljudima.

— Danas ne upravljamo mi predstavom — promuklo reče. — Danas moramo izvršavati zapovijedi. Hajde, momci, dodite samo. Bit ćemo poslušni.

On krene. Ostali ga nevoljko slijede. Nad njima stražari nekoliko ljudi koji u ruci drže oružje spremno da opali.

A Coup Casshill, tako se, naime, zove vođa bande, prolazeći pokraj njih, reče:

— Zaista ste silno mudri, ljudi. Bili bismo, naime, vrlo grubi kad bi netko pokušao glumiti prkosna momka.

Dan Sherburn ne odgovara. Samo njegovi ljudi još kunu. On priđe jednim kolima i tu mu stave sanduk na leđa. Zna da su u njemu sjekire.

Nije predaleko do neke vrste stjenovitog svoda što se uzdiže stotinu stopa iznad korita potoka. Živi pijesak potoka i njegovi mrtvi uglovi nalaze se, naime, mnogo dublje. Plićak je dalje zapadno gdje predjel nije više tako odbojan i nepregledan.

U roku od jednog sata mnogo je toga nabacano u potok. Stvari se kotrljaju, tutnje niz strmu padinu i brzo nestaju u živom pijesku koji vuče sve sa sobom u dubinu.

Mnogo sanduka sa željeznom i čeličnom robom: dva kovačka nakovnja, alat, poljska kovačnica, dijelevi parne pile, vreće s konzervama, biljke mahunarke, kutije, zavežljaji.

Dan i njegovi ljudi rade ogorčeni i ljutiti.

I ostali rade bez predaha.

Završili su kad je sunce već počelo grijati. Natovareno je nekoliko tovarnih konja. Banditi su doveli i svoje konje.

Sada, pri danjem svjetlu, ovi ljudi djeluju još grublje i okrutnije. Gotovo svi nose kolt vrlo nisko. Zaista su opaki. Vjerojatno su mnogi od njih izgubljeni i prezreni, pa su potražili spas u ovoj divljoj zemlji. Mogli su jedino ovamo pobjeći i združiti se u skup ljudi izvan zakona.

— Ali za koga oni jašu? — pita Dan samoga sebe.

U isti tren priđe mu vođa.

— Uništili smo samo vaš teret — reče. — Ako još jednom dođete u ovu zemlju, izgubit ćete i kola i zaprege. Jeste li me dobro razumjeli? Da vam još jednom točno kažem: nećemo trpjeti da netko prevozi robu za Josiaha Lincolna.

On naglo zašuti. Pri tome promatra Dana Sherburna.

Dan kimne. Djeluje hladno i mirno. Nitko ne vidi da je obuzet mračnim bijesom. Glas mu zvuči blago, posve blago, dok pita:

— Kako se vi zovete, gospodine?

— Coup Casshill — odgovori vođa i polagano priđe bliže Danu.

— Imate li neku želju, Sherburne, mislio sam želite li nešto osobno od mene? Nemojte se ustručavati. Možemo to odmah obaviti.

Danove ruke mirno vise niz tijelo. On pogleda Casshillove oči, a one su svijetle. Razaznaje u njima želju za borbom. O tom je čovjeku već mnogo čuo.

I odjednom mu postade jasno da ovaj čovjek još nije zadovoljan. Casshillu nije dosta ono što se dogodilo do sada. Taj čovjek hoće stvar temeljito obaviti.

— Casshille — promrmlja Dan. — Vi ste uništili moj teret. Mogli ste to učiniti samo zato što za sobom imate mnogo ljudi, a mi nismo bili spremni na banditski prepad. Sada se, očito, osjećate silno velikim momkom, zar ne, Casshille?

— Moji će ljudi samo promatrati, ako se želite osobno uvjeriti koliki sam u svojim čizmama — hladno odgovori Casshill.

Položi ljevicu na kopču opasača i odriješi ga. Opasač, s oba teška kolta padne na zemlju. Nogom ga odgurne u stranu. Jedan od njegovih ga podigne, a drugi promuklo reče:

— Točno, Coup! Zaista mu moraš dobro pokazati da ne bi pokušao još jednom. Inače će, ako sve ne bude temeljito urađeno, jednog dana ponovo doći.

Tada zavlada muk.

Svijetle Coupove oči hladno promatraju Dana.

Dan čuje iza sebe oštro disanje svojih ljudi.

Još jednom pažljivo procijeni Coupa Casshilla.

Već je nekoliko puta čuo o Casshillu. Čovjek koji prevozi teret mnogo se kreće svijetom i mnogo toga čuje. Ime Coupa Casshilla u nekoliko je država na zlu glasu. Taj je čovjek opasan, poznat je kao revolveraš i bandit. U Teksasu, Nebraski i Kansasu određene su nagrade za njegovu glavu, šerifi ga traže. On je prognanik koji je poubijao već više od desetak ljudi.

I sada pita jedva zatamnjujući okrutnost.

— Možemo to obaviti i koltovima, Sherburne, ako se ne možete odlučiti ovako. Ili ne želite! Bilo bi bolje kad biste se odmah sada uvjerali da niste dovoljno velik i da drugiči put ne biste imali više sreće. To bi vam bila dobra pouka, zar ne?

Dan shvaća Casshillovu želju. Casshill ga želi sada poučiti. Htio bi mu utjerati strah u kosti tako da se nikada više ne usudi doći u ovu zemlju s natovarenim kolima. A kad bi se jednom pročulo kako je on pobijedio borca Dana Sherburna, to bi navelo i ostale vlasnike prijevoznih poduzeća i njihove kočijaše da više ne prevoze teret za Josiaha Lincolna.

Da, razlozi Coupa Casshilla su potpuno jasni. Osim toga, on je i momak koji rado onesposobi nekog snažnog čovjeka da bi time samome sebi dokazao kako je on silno velik.

Dan je pak čovjek pun životne snage i zbog toga umije brzo i odrešito djelovati. Uglavnom, samoga sebe strogo nadzire, jer ga je život na opasnim putovanjima i u divljim gradovima mnogo čemu naučio.

Plane jedino onda kad nema drugog izlaza.

A ovdje nema više nikakva izlaza.

Iz Coupovih očiju naslućuje da on neće odustati od izazivanja i borbe.

Iako Casshill vrebajući čeka, ipak ga je Danova šaka iznenadila.

Sherburn je, naime, sada planuo.

Pogodio je Casshilla desnicom u prsa — a onda široko zamahnuvši ljevicom u bradu i uho.

Casshill, pognuvši se, otetura u stranu. Sherburn mu tada zarine ljevicu u rebra.

Coup bolno zastenje. Ali tada se režeći naglo okrene i prijeđe u napad. Tri širine prsta je viši i deset kilograma teži od Dana, a jak je i snažan. Iako ga je Sherburn dosad tri puta pogodio, vidi se da je to djelovalo slabo. On je čovjek koji može mnogo toga podnijeti.

A umije se i tući.

Sada to i pokazuje.

Prvi udarac pogodi Sherburna u rame. Nakon toga ga Casshill tresne u bradu, a drugom šakom po uhu. Casshill napada u divljem bijesu i gotovo neodoljivom snagom.

Dan uzmiče pokušavajući umaći udarcima.

Leđima tresne o jednog od Casshillovih ljudi. Taj ga snažno gurne, tako da je posrnuo do Casshillove šake.

Ona ga pogodi poput malja u lice. Čini mu se kao da će mu se rasprsnuti glava, kao da lebdi u nekakvoj tihoj prostoriji lak kao perce.

Ali tada osjeti kako mu Casshillove šake pogađaju tijelo poput udaraca konjskih kopita.

Dan padne i pri tome se baci u stranu.

Tako je umakao Casshillovim surovim udarcima nogom.

Uslijed toga Casshill izgubi ravnotežu i zatetura pokraj Sherburna.

Ovaj još kleči, omamljen je, a već ga ponovo sustiže Casshillova noga.

Danu uspijeva odmaknuti glavu. Pri tome se naglo okreće, tako da je leđima okrenut Casshillu. Uhvatio je Casshillovo bedro pod ruku i sko-

čio podigavši Casshillovu nogu u zrak pritisnuvši svom težinom njegovo koljeno.

Čovjek bolno zaurla i padne.

Kad je skočio, noga mu klecne. Dan navali na njega, udara ga desno i lijevo i natjera ga na povlačenje sve do jednih kola.

Tamo Casshill nailazi na uporište. Leđima oslonjen o kola pokušava blokirati Danove udarce ali ne može im više umaći. Desna ga noga više ne sluša.

Reži i teško dašće.

Mora primiti nekoliko udaraca. Odjednom se baci naprijed, stegne Danova bedra i povuče ga na zemlju. Boreći se i udarajući jedan drugog kotrljaju se po tlu — sve do nogu Casshillova bandita, koji u ruci drži kolt. Svi ljudi Casshillove horde drže revolvare u rukama.

Čovjek se sagne i drškom revolvra tresne Dana u zatiljak.

Casshill, teško dišući, zbaci sa sebe onesviještena protivnika i polagano se uspravi. Ali kad je htio ozlijedenom nogom dodirnuti zemlju, ponovno padne na koljena.

— Dovedite mi mog konja — za-
dašće.

Netko mu najprije donese njegov opasač, koji klečeći držećih prstiju obavije oko sebe. Tada mu dovedoše konja. On se podigne i držeći se za jabuku sedla, s naporom uzjaše.

Nekoliko trenutaka sjedi nepomično i briše krv s lica.

Tada pogleda dolje Dana Sherburna.

A zatim Sherburnove ljude.

Oni ga netremice promatraju, Rock Longhorn reče:

— Ovo je bila poštena borba, zar ne? Oh, i ti si mi ponosan, Casshil-

le! Možeš bezbrižno početi borbu kad je tvoj čopor pokraj tebe. Ako dobiješ batina, tvoji ti ljudi pomognu. Zaista si velik momak.

Casshill desnicom naglo potegne revolver.

— Pucaj, lupežu! — zaurla Rock i htjede napasti jahača.

Ali Jack Benteen i Dick Sullman ga čvrsto uhvatiše.

— Pustite me! Skinut ću ovog plašljivog lopova s konja — divlje zaurla Rock.

Casshill okrene svog konja.

Mrzovoljno zapita:

— Tko ga je bacio na zemlju? Tko je, do vraga, posumnjao da ga ne mogu sam pobijediti?

Jedan čovjek lagano podigne ljevicu. A u desnici još drži revolver kojim je omamio Dana.

— Ja sam ga udario i tako ga onesvijestio — reče čovjek.

Casshill ga neko vrijeme promatra netremice. Obojica imaju revolvare spremne da opale.

Tada će Casshill ogorčeno.

— Ne uplići se, Jesse, nikada više kad s nekim čovjekom obavljam osobnu stvar!

— U redu, Coup — promrmlja čovjek.

Casshill polagano odahne. Tada zatakne kolt za opasač i opipa svoje bolno koljeno.

— Hajdemo — sumorno zasikta potjeravši konja i ne osvrnuvši se više na Dana i njegove kočijaše. Njegovi ga momci slijede, vinuvši se u sedlo najbrže što su mogli. Uskoro nestadoše iza grebena nekakva brežuljka.

Zemlja pruža ovdje tisuće mračnih, osamljenih kutaka. Grebeni brežuljaka i planina stalno skrivaju

vidik. Ovo je krševit kraj s mnogo kanjona i dubokih udolina.

Tu i tamo pojave se stada stoke. Ovo je najdivljija stoka koju su Dan i njegovi ljudi ikada vidjeli.

II

Dan Sherburn se nakon nekog vremena probudio i opipao otvorenu ranu na zatiljku.

— Mogao si ga pobijediti — blago reče sijedi Tage Old i klekne pokraj Dana. Ulije mu viskija u ranu.

Dan zastenje, jer ga je zapeklo poput vatre.

Netko donese puno vedro vode i ručnik. Kad je Dan oprao lice, osjetiti da mu je Coupova šaka prilično ozlijedila lice.

No Dan nikada nije bio lijep čovjek. Već je kao dječak zadobio prve brazgotine kad ga je poni bacio u grm kupine. A kasnije, kad je još kao mlad i divlji momak odjahao u svijet i gotovo svuda se susretao s grubijanima, povećavao se i broj brazgotina i ožiljaka.

A svaka brazgotina i svaki ožiljak jesu pouka.

Uskoro teturajući ustane.

— Upregnite kola — reče prigušeno. — Najprije ćemo se odvesti u Silvertyp. Moram pogledati tog Josiaha Lincolna. On mi mora ispričati ono što je prešutio u svojim pismima.

Njegovi ljudi kimnuše.

Rock Longhorn ogorčeno zarezgi:

— Da, u ovoj se zemlji događa nešto o čemu nas Lincoln nije obavijestio.

I tada se latiše posla.

Jedva sat kasnije voze se dalje. Osmeroprezima nije više tako teško. Više od pola tereta bačeno je u živi pijesak potoka. A ono što je ostalo u kolima, većim je dijelom nepotrebljivo kao — na primjer — dijelovi parne pile; razbijeni čekićima, zadržali su sada samo vrijednost starog željeza.

Oko podne stigoše do plicaka u potoku.

Krajolik postaje sve pregledniji — prostrana ravnica s blagim brežuljcima, vodenim tokovima i dobrim pašnjacima.

Tu i tamo pase stoka. Ima i mnogo tragova divljači.

Tamo, na istoku, zemlja se spušta još dalje. Ponekad se između brežuljaka može razaznati dolina rijeke Owyheeje, koja u luku skreće prema zapadu.

Dan koji jaše ispred kola, prvi prolazi između brežuljaka i kasno popodne ugleda točno ispred sebe rijeku.

Tamo dolje je malo naselje od tri bijedne drvenjare. Pokraj njih je nekoliko pokrivenih kola postavljених u obliku barikade.

Dan zna da bi ono dolje trebalo da bude početak grada Silvertipa.

Na rijeci stoji golem crni, kameni blok, velik poput četverokatne kuće — a u sredini gotovo pravokutne stijene bijela je mrlja. To je Silvertip.

Dan Sherburn sada jaše brže.

Stigavši do barikade od kola, ne opazi ni jednog jedinog čovjeka. Čak nema ni pasa koji obično trčkaraju oko ovakve barikade.

No, u koralima vidi konje, mazge i volove za vuču.

Odjaše dalje i stigne do mjesta gdje je budući grad brižljivo obilježen koljem.

Posvuda su u zemlju zabijeni kolčići i stavljeni natpisi.

Jedan od natpisa otkriva Danu da sada jaše glavnom ulicom, »Main Streetom«. Tada ugleda natpise s naznakama da će ovdje biti podignut hotel, tamo salun, ondje kovačnica, trgovina i mnogo drugih zgrada.

Da, zaista je sve brižljivo obilježeno i izmjereno.

Nije zaboravljena ni općinska zgrada sa sudom i gradskim zatvorom.

Ovo je zaista isplanirao spretan planer.

Dan je već vidio mnoge planove gradova, a i promatrao je kako oni nastaju. Dobro se razumije u to i može zamisliti kakav će Silvertip biti jednog dana, ako se ostvari sve ono što je naumio Josiah Lincoln.

Napokon odjaše pred najveću od tri drvenjare. Ona je usred grada. Natpis mu kaže da je na tržnici i da će biti srušena čim bude sagrađeno dovoljno kuća.

Iznad vrata najveće drvenjare visi natpis:

Pukovnik Josiah Lincoln, osnivač grada, načelnik, agent za prodaju zemljišta.

Dan sumnjičavo iskrivi lice i vine jednu nogu preko bisaga. Polagano klizne iz sedla, kretanje su mu vrlo oprezne, cijelo ga tijelo boli.

Okrene se i pogleda prema rijeci, ali ne može je vidjeti. Riječno je korito duboko usječeno.

Može raspoznati samo padinu obale s onu stranu. Tamo preko je Idaho.

Dan odjednom začuje iza sebe nečiji glas. Taman i malo grleni ženski glas.

— Tražite li pukovnika Lincolna, stranče?

Dan se okrene.

I tada zaustavi dah. Nikakvo čudo. Ugledao je nešto što uopće nije očekivao.

Djevojka na vratima drvenjare je lijepa. Zaista predivan prizor za muškarca koji je dva mjeseca gledao samo svoje kočijaše i nekoliko grupa Indijanaca. A takvu djevojku muškarac samo tu i tamo ponekad sretno u životu.

Lijepa je na opor i miran način. Odjevena u hlače i košulju, otvoreno i izravno ga promatra sivim očima.

Kosa joj je tamnocrvena.

Dan skine šešir.

— Tražim — reče. — Htio sam posjetiti Josiaha Lincolna. Gdje ga mogu naći?

Ona ga pažljivo promatra. Njezine pune, ali malo opore usne lako se naboraše. Zacijelo je na licu otkrila tragove tučnjave. Ona ga ocjenjujući mjeri od glave do pete i uopće ne skriva da ga odmjerava.

Vidi pred sobom visoka, plečata muškarca sivih očiju i crne kose koja već malo sivkasto blista na sljepoočicama.

Iz ovog čovjeka zrači samouvjerenost i sigurnost. Nekako shvati da ovaj čovjek ne samo da je tjelesno jak nego, zacijelo, i čvrsto vjeruje u samoga sebe i pripada onoj vrsti ljudi koji idu svojim putem pa makar taj put bio prepun zapreka.

Razazna iz pogleda i da mu se sviđa.

Tada ponosno podigne bradu malo uvis i reče:

— Naći ćete pukovnika Lincolna pokraj rijeke, stranče. Stigao je velik teret. Svi muškarci pokraj rijeke istovaruju pile.

Dan lako zadržće.

— Zovem se Dan Sherburn — predstavi se i pogleda prema jugu. Odavde, preko nekog uleknuća, stižu njegova kola za prijevoz tereta. Pokaže u tom pravcu i nastavi: — Trebalo je da dovezem...

— Znam — brzo ga prekine djevojka, a on jasno osjeti sažalni ton u njezinu glasu.

Oklijeva, a onda će:

— Nisam mislila da prevozite teret. Držala sam vas prije stočarom.

— To sam prije i bio, ali sam promijenio sedlo. A tko ste vi?

— Ester Lincoln, pukovnik mi je ujak.

Dan kimne. Ponovo se vine u sedlo. Ali prije nego okrene konja da odjaše prema rijeci, još jednom pogleda djevojku.

Njegova su kola u međuvremenu stigla dovoljno blizu. Rukom dade znak svojim kočijašima. Dovezli su četvora teška teretna kola vrste »murphy« u četverokut, udaljen ni stotinu metara od onih drugih kola koja tvore barikadu. To su mahom lakša vozila, vrste »conestoga« i »merville«, kakva upotrebljavaju doseljenici.

Malo kasnije Dan stigne do obale rijeke i pogleda na drugu stranu.

Dolje je malen, vrlo plitak parni brod. U ovo godišnje doba rijeka obiluje vodom. Dan ocijeni da je ovaj parobrod plovio rijekom Columbijom, a onda rijekom Snake, što je moguće samo jednom u neko-

liko godina. To je brod s kotačima lopatarima.

Otprilike četrdesetak ljudi istovaruje teret. Na brodu je mnogo stvari koje moraju biti prenesene na kopno.

Tu stoji neki neobično visok, vrlo mršav i ćelav čovjek, lica kao u orla, u konjaničkim čizmama i u prljavom kaputu od uniforme. Pokraj njega puši čovjek s kapom mornara riječne plovidbe.

Ljudi pokraj čamca ne mare za zapovijedi nego rade po vlastitu nahođenju. To je šarolika grupa sastavljena od posade brodića i vlasnika kola što tvore barikade, koja je Dan već vidio.

Tada Dan opazi još jednog čovjeka. Sjedi malo postrance na nekakvu kamenu i rezbari štap. Dan ga poznaje, vidio ga je prije dvije godine u Kansas Cityju.

U ono je vrijeme Timothy Wilcox bio poznat po luđačkoj brzini. Naime, nevjerojatno je brzo pucao iz dva kolta i pobijedio tri divlja revolveraša koji su ga okružili i napali unakrsnom vatrom.

Da, onaj čovjek niska rasta, tamo dolje na kamenu, a koji iz daljine djeluje tako bezbojno, nije nitko drugi nego Timothy Wilcox, jedan od malobrojnih, zaista brzih i zloglasnih revolveraša.

Dan se ne vara.

Baš kad htjede sjahati, visok mršavi čovjek orlovska lica se okrene. Lice mu se, zapravo, sastoji samo od velika nosa, tankih usana i dva mala, prodorna oka. Brada i čelo su mu uvučeni i kao da ih i nema.

Ispod kaputa nazire se zelena vesta i debeo lanac za sat. Pogleda prema Danu i povikne:

— Wilcox!

Revolveraš ostade sjediti na kamenu. I ne podigavši glavu, mirno rezbareći svoj štap, hladnim glasom odgovori:

— Ovo je Dan Sherburn, pukovniče. Odmah sam ga prepoznao. Neće vam ništa učiniti. To je samo Dan Sherburn s kojim ste se dopisivali.

Pukovnik Josiah Lincoln nekoliko trenutaka promatra Dana. Tada preko ramena poviče:

— Dođite sa mnom, Wilcox! — Tada krene. Popne se uz obalu teško dišući. Zastane pokraj Dana i pažljivo ga promatra.

Oči su mu sitne poput puceta. Lukave su, vrlo pokretne i kao u lisice. Lice mu je smežurano poput isušene jabuke, ispresijecano tisućama crvenih žilica.

Vrat mu je dugačak i naboran. U tim se naborima miče najveća Adamova jabučica koju je Dan ikada vidio.

— Dobro došli u Silvertip, Dan Sherburn — gotovo svečano izusti Josiah Lincoln. — Samo, neka vas ne zavede trenutačni dojam! Za nekoliko mjeseci bit će Silvertip ponosan grad. Meni će to uspjeti! Osnovao sam već sedam gradova, čiji sam počasni građanin, a ti su gradovi procvjetali poput ruža u pustinji. Neprestano mi stižu pisma prepuna zahvalnosti...

— U redu, gospodine — suho ga prekine Dan. Tada pogleda Timothyja Wilcoxa koji se polagano popeo i sada zastao pokraj Josiaha Lincolna.

Ovaj revolveraš niska rasta koji djeluje tako bezbojno, fino se nasmi-ješi i štapom kućne o obod šešira. Lice mu je lažno dječje: glatko. Wilcox se, zacijelo, nikad u životu nije ni brijač.

Tamno mu se odijelo klati oko ti-jela. Ali ruke su mu žilave, duge i spretne. Dlanovi jedva širi od ruč-nih zglobova. Vrat mu je snažan i uopće ne pristaje uz glavu.

No, oči su mu hladne — ledeno hladne i prodorno oštre. Onaj tko mu se zagleda u oči, brzo će shvati-ti tko je zapravo Timothy Wilcox i ne može ga više zavarati neugledna vanjština.

— Zdravo, Sherburne — reče tiho. — Ja radim za pukovnika. Možda je dobro za tebe da to znaš.

Na njemu se ne vidi da uza se ima oružje. Ali Dan zna da negdje krije najmanje dva kolta i jedan »derringer«.

Ove su posljednje riječi izgovore-ne sasvim neosobno i blago baš kao da je Danu opisao neki put ili re-kao da je sutra nedjelja.

Dan, međutim, zna da je sada jas-no upozoren. Dovoljno dobro poznaje tog revolveraša, jer ne samo što ga je vidio kako se bori nego se s nji-me već nekoliko puta i kartao. U Abileneju je jednom čak dobio od Wilcoxa tisuću dolara na kartama.

— Hajdemo u moj ured — pozove ga Josiah i krene. Pomiče svoje noge poput rode a njegov lik i na-čin hoda izazvali bi u cirkusu bu-ran smijeh. Svi bi vjerovali da hoda tako namjerno i pljeskom bi mu nagradili trud.

Dan jaše iza njega. Timothy Wilcox ostaje pokraj njega.

Stigoše do drvenjare na čijim se vratima pojavi djevojka.

Josiah bez riječi prođe pokraj nje.

Dan sjaše, sveže svog konja i sli-jedi ga.

Na kraju je Timothy. Njemu se ne žuri. Zaustavio se na nekoliko se-kundi pokraj djevojke. Promatra je bez riječi, dok mu ona okreće leđa.

Usne mu se stisnuše pa djeluju poput oštrice noža. Očima mu pre-letje sjenka. Još nekoliko trenutaka netremice promatra djevojčina leđa i zatiljak, a onda oštro, kroz nos, udahne zrak. I nastavi za obojicom muškaraca.

Josiah Lincoln sjedne za pisaći stol načinjen od dasaka. Zidovi su ukrašeni geografskim kartama i pre-krasnim šarenim planom grada.

Na planu grada piše:

Grad SILVERTIP.

Vide se lijepe kuće s vrtovima i zgradama što spadaju uz njih. Crkva, škola, velika gradska vijećni-ca i još mnogo toga. Ovo je reklam-ni plakat.

Prekrasna slika grada koji još ne postoji.

Dan se nasloni pokraj plakata o zid.

Timothy sjedne na klupu pokraj vrata.

Josiah kimne Danu i rukom mu pokaže stolac bez naslona.

— Ta sjednite! Želite li viski? Ili cigaru?

Dan odmahne glavom.

— Moja je povorka kola napadnu-ta — reče. — Čovjek koji je vodio bandu zove se Coup Casshill. Moj je teret uništen. I parnu su pilu raz-bili. Što to znači, gospodine Lincol-ne?

Lincoln trlja i pritišće svoje koštunjave ruke. Jasno se čuje kako pucketaju zglobovi. Ali lukave oči ipak zadovoljno blistaju.

— Znači da ste imali veliku smolu, gospodine Sherburne. No, svaki vlasnik teretnih kola, očito, mora u divljoj zemlji računati na to da će ga banditi jednom napasti, zar ne?

— Pitao sam vas što to sve znači — blago ponovi Dan.

Timothy, koji i opet rezbari svoj štap, prekine na trenutak rezbarenje i oštro pogleda Dana. Tada ponovo spusti glavu i nastavi rezbariti.

Josiah i dalje gnječi prste koji pucketaju. Žalosno kima glavom, a Adamova mu jabučica klizi gore-dolje u naborima vrata.

I tada toplo reče:

— Suosjećam s vama, gospodine Sherburne. Ovo ovdje je još zaista vrlo opaka zemlja. Ali kad ovaj grad bude dovoljno velik i jak, postat će ishodište pravde i zakona. Tada ćemo i one bandite koji su opljačkali vašu povorku kola...

— Prestanite već jednom brbljati i recite mi što se događa u ovoj zemlji — prilično grubo ga prekine Dan.

Timothy i opet podigne glavu.

— Sherburne — blago će — pukovnik ima vrlo meko, suosjećajno srce koje kuca za pravdu. On te zaista žali, Sherburne.

Sherburn uopće ne mari što govori Wilcox, samo pažljivo promatra Lincolna.

Josiah Lincoln ustaje. Prilazi karti i stavlja ruku na jedno mjesto.

— Ovo ovdje je ranč Lamma Hogana.

Zatim tri puta položi ruku u polukrugu oko najprije označena mjesta.

— A ovo su ranč Polumjesec, ranč Flying-R i ranč Straža. Time je već gotovo sve rečeno, gospodine Sherburne. Hogan Lamm je, naime, došao u ovu zemlju s dva brata, a nisu imali ništa osim brzih konja i tri željeza za žigosanje. Dvije godine poslije Hogan Lamm je već imao vrlo naočito stado. Ali njegovu su braću, na žalost, uhvatili susjedi kako žigošu tuđu telad. I jedne su ih olujne noći objesili. Priča se da je tada, navodno, udario grom u to stablo. Svakako, Hogan Lamm nije nikada pronašao ni traga svojoj braći koja su za njega žigosala tuđa goveda. U to vrijeme već je imao i momke na ranču. Susjedi bi, zacijelo, tada objesili i njega, jer ga momci ne bi mogli zaštititi, ali postojao je tada u zemlji još jedan drugi i mnogo važniji čovjek.

— Coup Casshill? — mirno zapita Dan.

— Točno. Casshillovi banditi od vremena do vremena djeluju u Kaliforniji, Nevadi i Utahu. Ponekad se zalete i u Idaho, opljačkaju neku banku ili kola što prevoze zlato. Prije no što su došli u ovu zemlju, silno su otežavali život kopačima zlata u klancu Alder. Tada su jedva uspjeli pobjeći pred potjerom iz Virginia Cityja. Ova je zemlja postala njihovom domovinom u kojoj se osjećaju sigurnima. Ovdje nema zakona, a potjere se uglavnom vraćaju čim stignu do rijeke. Coup Casshill i njegova banda sklopili su s Hoganom Lammom neku vrst ugovora. Kad je jednom ponovo bila organizirana velika potjera koja je na ona

tri druga ranča dobila odmorene konje i mogla nastaviti opasan lov, Hogan Lamm je sa svim svojim kaubojima pomogao Casshillovoj bandi. Potjera se razbijena morala vratiti.

— Osim toga, ovdje ne postoji nikakva policijska vlast. Od onog se dana Hogan Lamm i Coup Casshill pomažu poput braće. Podudara ju im se interesi! Casshillu je tu i tamo potrebna pomoć. Trebaju mu konji i stoka za meso. Onaj tko želi otići u Casshillov logor, mora prijeći područje ranča Stirrup. Casshillova sigurnost mnogo ovisi o Hoganu Lammu. Kad ne bi bilo Hogana Lamma, Casshill bi se morao sam brinuti o svojoj sigurnosti. Zbog toga on i pomaže katkad. To je dokazao kad su ona tri druga rančera, nakon što su objesila njegovu braću, htjela i dragog Hogana Lamma poslati u smrt. Htjeli su se samo pobrinuti da im se stoka normalno razmnožava i da Hogan Lamm ne ojača toliko da otjera svoje susjede. Ali nisu uspjeli uništiti Hogana Lamma, jer mu je pomogao Coup Casshill. A Lamm će jednog dana, uz Casshillovu pomoć, zgaziti ta tri svoja susjeda poput crvi. Jeste li to shvatili, gospodine Sherburne?

Dan kimne.

— Želim ovdje osnovati grad — svečano nastavi Josiah Lincoln. — A kad taj grad bude dovoljno velik, uskoro će i ovdje vladati pravda i zakon. Tada će ovdje nastati nova pokrajina sa svojom vlasti. Tada će ovdje, jednog dana, živjeti sudac, šerif i dovoljno ljudi koji će moći primjenjivati zakone. A toga se Hogan Lamm i Coup Casshill silno boje. Tada Hogan Lamm ne bi mo-

gao otjerati svoje susjede. A Coup Casshill bi morao sebi potražiti novo skrovište. I zato što bi taj novi grad ugrozio namjere i planove te dvojice džentlmena, oni su protiv grada.

Josiah malo predahne i tada nastavi:

— Zbog toga ste izgubili svoj teret, gospodine Sherburne. Iskreno mi je žao što ste sa svojim valjanim ljudima uzalud prešli tako dugačak put. Žao mi je i tvrtke koja je isporučila tu robu. Ali prema kupovnom i prijevoznom ugovoru, moram platiti robu tek nakon isporuke, zar ne?

Lukavo je to zapitao i pri tome je prekrizio ruke na pilećim prsima vrteći palce.

— Tako je — blago promrmlja i Timothy Wilcox. — Očito, nećeš zahtijevati od nas nikakav novac, Dane Sherburne?

Dan sumorno iskrivi lice. Ne obraća pažnju na revolveraša, promatra samo Josiaha Lincolna.

— Vidio sam neki brod na rijeci — reče. — Taj je brod dopremio isto onakvu robu kakvu sam prevezio i ja. Jeste li potpuno sigurni, gospodine, da sam JA izgubio svoj teret. Oni ljudi koji žele spriječiti da ovdje nastane grad, računali su samo s jednom pošiljkom stvari, pa su se usredotočili na mene. A zbog toga je DRUGA pošiljka robe mogla bez nepritika stići na cilj. Uspjeli ste skrenuti pažnju vaših protivnika na moj račun i na račun tvrtke koja je isporučila robu. Zar ne, Lincolnne?

Nakon ovih ogorčenih riječi, Josiah se nekoliko trenutaka netremice zagleda u Dana.

Ali tada Timothy Wilcox nemarno reče:

— Tako je, Dane. Ali ti si imao mogućnost. Pa, ti si odlučan i okorjeli momak. Poznajem te i znam da si najokorjeliji vlasnik prijevoznih kola između Santa Féa i sjeverne granice. Imao si svoju šansu. To što si je izgubio, tvoja je nesreća. Ili možda nije?

Dan šuti. Pogleda Josiaha.

— Zaista mi ne možete ništa prigovoriti — reče, a lukave mu oči zablistаше. — Svaki čovjek mora, napokon, u prvom redu, misliti o vlastitom dobru. To je sasvim jednostavno. Ubacio sam u igru dvije karte. Jednu sam kartu izgubio. Ali druga donosi kamate... Što ćete učiniti, Dane?

Josiah je sada prvi put pokazao nešto od svoje tvrdokornosti.

Njegovo je pitanje, naime, oštro i kratko. Ne djeluje više poput lisice, sada je više nalik na vuka koji se umije i boriti. Danu postade jasno da ovaj može biti grub i opasan.

Dan gurne šešir na zatiljak.

— Nisam rekao ni riječi, Lincoln, da biste vi trebali platiti nešto što niste dobili. Htio sam samo znati što se događa u ovoj zemlji. A sada to znam.

Prišavši karti što visi na zidu počeo je pažljivo proučavati. Ovo je vrlo točna i dobra karta, zacijelo je još nedavno pripadala vojsci.

Dugo Dan proučava kartu. Oba čovjeka strpljivo čekaju i promatraju ga. Ponekad izmijene pogled koji govori mnogo.

Kad se Dan okrenuo, karta mu je ostala u sjećanju. Sada zna sve potoke, obilježja tla i ostale važne točke. A zna i gdje su pojedini rančevi

i gdje bi se mogao nalaziti logor Coupa Casshilla.

Pogleda Josiaha Lincolna.

— U jednom ste od svojih pisama navijestili da ovdje postoji mogućnost stvaranja poštanske i teretne linije. Postoji li još ta mogućnost, ili je već nekakvo poduzeće...

Zašuti, jer je Josiah Lincoln žestoko odmahnuo glavom.

— Riječno korito pripada društvu koje uopće ne zanimaju kolni putovi. Brod ne bi mogao ploviti da je vodostaj bio samo tri pedlja niži. A većim je dijelom godine deset pedlja niži. Ne, ovdje još postoji vaša velika šansa, gospodine Sherburne. A kako sam od Wilcoxa doznao da ste vi izvanredan čovjek, mogao bih vam prepustiti prvorazredno zemljište po cijeni koju sam ja platio. Silno mi je stalo da dobijemo stalnu vezu s vanjskim svijetom. Jednog će se dana zemlja oko Silvertipa rascvjetati i tada će ovuda prolaziti mnogo kola i poštanskih kočija. Oglasio sam u svim velikim novinama, a prekrasno sam ih sastavio. Doseljenici i farmeri pohrlit će ovaмо. Uskoro će svaki četvorni metar ove zemlje biti deset puta skuplji. A meni su potrebni ljudi koji već sada vjeruju u budućnost Silvertipa i koji ulažu sve svoje snage i...

— U redu, gospodine — i opet ga Dan prekine. — Htio bih sagraditi stanicu teretnih kola, poštansku stanicu i jednu trgovinu. Gdje su ta gradilišta? I koja im je cijena?

Josiah Lincoln oklijeva.

Pogleda svog revolveraša Wilcoxa. On mu bezizražajno odgovori na njegov pogled i reče:

— Ako želite imati stalnu poštansku liniju, kao i onu za prijevoz te-

reta, pukovniče, ne biste mogli za to dobiti boljeg čovjeka. Baš ništa ne znači što je Cherburn prvi put izgubio svoj teret. Svaki bi ga drugi čovjek isto tako izgubio. Pitanje je samo bi li i neki drugi čovjek mogao ubuduće izdržati kao Sherburn. Ja takvoga ne poznajem.

Ovime kao da je Timothy Wilcox sve rekao, jer je spustio glavu i ponovo se prihvatio rezbarenja. Ne mari što strugotine drveta prekrivaju pod posvuda oko njega.

Josiah Lincoln proguta slinu.

Tada kimne i priđe planu grada.

Pokaže veliko gradilište na kraju ulice, točno na rijeci.

— Ovo stoji tisuću dolara — reče. — Ali leži na rijeci. S uređajem za crpljenje možete izvući vodu i morate...

Dan odmahne rukom.

— Gdje je mjesto za trgovinu? Ono mora biti u središtu grada. Slušajte, Lincolne, svejedno mi je gdje ću podići svoju postaju za teretna kola. Ono može biti na kraju grada i na rijeci. Ali za trgovinu treba mi prvoklasno zemljište. Inače neću početi!

Lincoln ponovo proguta slinu. Ponovo oklijeva.

Tada pokaže gradilište na uglu buduće tržnice.

— Dvije tisuće dolara — reče. — To je sve skupa tri tisuće dolara. Stavite ih na stol, gospodine Sherburne, i odmah ću vam napisati potvrdu o vlasništvu.

— Platit ću za oba gradilišta tisuću pet stotina dolara — hladno odgovori Dan.

— Ali tada gubim vlastiti novac! — uplašeno poviče Lincoln.

— Besmislice, gospodine. Znam da ste ovu zemlju dobili od vlade za jedan dolar, samo ste se morali obvezati da ćete ovdje zaista podići grad. No dobro, ako ne dobijem ova zemljišta po svojoj cijeni, tada sam završio. Nakon tih riječi, Dan krene prema vratima.

Ali nije još ni stigao do njih kad ga Lincoln pozove natrag. Već je i sjeo za pisaći stol da mu napiše potvrdu o vlasništvu.

Sherburn otkopča košulju, izvadi ispod nje pojas s novcem i izbroji na pisaći stol tisuću pet stotina dolara u krupnim novčanicama.

Ugledavši novac, oči Josiaha Lincolna čudno zasvjetlucaše, pogotovu kad je vidio da u Danovu pojasu ima još mnogo novca.

Gurne mu dokument preko stola i uzme novac. Vjerojatno je prvi put ovdje sklopio zaista velik posao.

— Da, sagradit ćemo prekrasan grad — reče pri tome. — I ja ću u taj posao uložiti cio svoj imetak. Postići ćete ono što želite, Sherburne, zato što hitno trebam teretnu liniju. Nadajmo se da vam Coup Cashill neće po drugi put pomrsiti račune.

— Sada više neće — sada mi je sve jasno — blago odgovori Dan i htjede izići.

Ali još se jednom zaustavi na vratima i pogleda Timothyja Wilcoxa.

Ovaj pogleda prema njemu, čudno se smiješeći.

— Wilcox — reče Sherburn — dosad još nije bilo između nas neprimika, iako su nam se putovi već nekoliko puta križali.

— Interesi su nam do sada uvijek bili vrlo različiti, iako nikada su-

protini — a ni ovdje se ne kose — mirno odgovori revolveraš. — Zbog čega bismo se mogli sukobiti?

Dan pokaže prstom iznad ramena.

— Zato što je ovaj ovdje tvoj gospodar. I zbog toga jer je on gulikozna.

— Ovo zaista još nisam čuo — poviče Josiah. — Kako možete vrijeđati čovjeka zaslužna poput mene?

— Nije to bilo vrijeđanje nego činjenica. Vi ste bistar i lukav lisac. Ali mene ne možete prevariti. I ja vas upozoravam, Lincolne: nemojte me nikada više upotrijebiti kao mamac u svojoj igri. Kažem vam to kako bi između nas sve bilo jasno. Zar ne, Tim?

Ponovo pogleda revolveraša.

Ovaj iskrivi lice, šuti, oči mu hladno sjaju.

Dan iziđe.

Lincoln obriše znoj sa čela.

— Oh, kakva li je on budala — ili zaista zna što čini?

Timothy Wilcox ustane i polagano priđe pisaćem stolu. Malo zabaci glavu i netremice se zagleda Lincolnu u oči.

— Sherburn bi te zgnječio poput kukca kad bi ga još jednom iskoristio za nekakav svoj trik, Josiah. On će nam pomoći da podignemo ovaj grad. Njegovom ćemo pomoći uspjeti. Boljeg čovjeka nismo mogli dobiti. Loše je samo to što je otkrio da si ti lopov, Josiah. Ali nemoj se zabrinjavati. Kad budemo jednom imali grad, a on nam postane neugodan, već ću ti ga skinuti s vrata. Rado bih znao mogu li ga pobijediti.

Posljednje je riječi revolveraš izgovorio vrlo zamišljeno.

Dan u međuvremenu stiže do svog konja. Ogledavši se za djevojkom, ugleda je kako dolazi iza ugla kuće.

Ona mu priđe.

— Je li ovo indijanski konj? — zapita.

— Jest — ozbiljno odgovori Dan — ovo je Cheyenne. Pripadao je velikom indijanskom poglavici.

— A otkud je sada vaš?

— Tada mi je vrlo hitno trebao konj, jer su Cheyennei ubili moga — odgovori. Pri tome promatra djevojkicu. Zna da mu nije prišla zato da bi ga pitala za konja.

Jasno mu je da ga pokušava proučiti i ocijeniti. Očito, htjela bi ga odgonetnuti. Sada, iz blizine, otkri da je mlađa no što je pretpostavljao.

Odjednom ona reče:

— Prisluškiivala sam ispod prozora drvenjare. Čula sam svaku riječ. Hvala vam što želite pomoći osnovati ovaj grad. Možda će to zaista biti grad.

— Zar sumnjate u to?

— Moj je ujak već nekoliko puta pokušavao osnovati gradove, ali nikada nije uspio. Vi ste iskusan prijevoznik i da je Silvertip samo utopija, vi ne biste uložili svoj novac i namjeravali ovdje sagraditi stanicu za teretna kola.

— Već ste dugo kod ujaka?

— Četiri godine.

— Volite li ga?

— On mi je staratelj. Za pet tjedana bit ću punoljetna. I on je lopov. Nije ni pukovnik. Samo dopušta da ga tako nazivaju. Ovaj grad, međutim, gradi mojim novcem. Upravlja mojim imetkom i tu ga ulaže. Zbog

toga sam sretna što vjerujete da će Silvertip...

On lagano odmahne glavom i slegne ramenima.

— Ne ostajem ovdje, gospođice, zato što vjerujem da će Silvertip postati gradom.

Oči joj iznenada postadoše veće.

Bistre, lijepe oči, malo kose. Dobro joj pristaju uz jabučice, dajući joj rasni izgled. On spazi kako su joj zadrhtale nosnice malena, ravna nosa.

— Ostajem ovdje zato što mi je netko oduzeo moj teret, a nije ga platio — reče. — Netko želi spriječiti da se ovdje sagradi grad. A sada bih htio otkriti hoće li me još jednom prevariti i oštetiti. Ostajem da bih nekim džentlmenima uzvratio njihov pothvat s kamatima. I hvala vam na upozorenju, gospođice. Ali ubrzo mi je postalo jasno sve u vezi s Josiahom Lincolnom. On je lopov. Mogu zamisliti da se stalno zanosi velikim planovima.

— Ali nikada mu ništa ne uspijeva — promrmlja Ester. — Ipak sam sretna što ćete ovdje u Silvertipu sagraditi stanicu. Želim vam mnogo sreće, Dane Sherburne!

— Hvala — reče i zagleda se za njom. Koraci su joj dugi, gipki. Žena, odrasla u gradu, nesigurno bi hodala ovim neravnim tлом, a i posrtala bi. Ali ona se kreće lako i sigurno. Mora da je odrasla na nekom ranču ili u šumi.

Dan se uspne na konja i odjaše do svojih kola.

— Momci — reče tada — ima mnogo posla za vas. Vozite za mnom. Pokazat ću vam gradilište na kojem ćete podići stanicu za teretna kola.

Oni ga začuđeno promatrahu. Ali još ne govore što misle. Predobro ga poznaju. Dan uvijek sasvim točno zna što čini. Inače ne bi bio tako dobar prijevoznik tereta.

Kola uskoro krenuše za njim. Spušta se večer.

III

Kasnije — već je odavno noć — pošto su večerali, čuče pokraj vatre i puše. Tada Dan ustade.

Pogleda duž kola što su poredana u obliku potkove. Otvor barikade gleda prema rijeci. Pokraj barikade je koral ograden užetom u kojem su trideset dvije mazge i Danov konj.

Dan pogleda svoje ljude.

— Sve sam vam točno rastumačio — reče. — Sagradili ste već više od jedne stanice za teretna kola. Jack i Tage ostaju u logoru i tu će raditi. A Rock i Dick odvest će se kolima i pobrinuti za građevno drvo. Ovdje ima posvuda prekrasnih šuma, ne morate se voziti predaleko. Čim Josiah Lincoln postavi malu pilu pokraj rijeke, neka vam ispili daske. A ja ću, možda, biti na putu nekoliko tjedana. Neka vas to ne zabrinjava.

Zatim Dan jahaše mnogo sati.

Već je davno prošla ponoć kad je otkrio svoj cilj u mračnoj i sve hladnijoj noći.

To je ranč koji leži u polukrugu između brežuljaka, što su se u mračnoj noći zgrbili poput golemih mačaka spremnih na skok.

Dan najprije ugleda osamljeno svjetlo u noći. Ali tada raspozna obrise zgrada. Ovo je vrlo velik ranč s prostranim koralima.

Zatim pažljivo gleda prema istoku. Tamo se već pojavljuje prva siva sjenka na nebu.

Okrene konja, načini veliki luk i tada krene uzbrdo prilično strmom padinom brežuljka.

Kad se razdanilo, počela je nestajati i jutarnja magla u dolini. Dan je na pošumljenoj visoravni pronašao dobro sklonište odakle može promatrati ranč... Zadovoljno iskri-
vi lice. Očito je da su kauboji s ranča Stirrup na pašnjacima i da žive tamo u logoru, jer tako ne moraju daleko jahati do radnog mjesta.

Nakon večere, Hogan Lamm i Coup Casshill još dugo sjede na mračnoj verandi. Kad su napokon ustali, u kući za spavanje već bija-
hu pogašena svjetla. I u kuhinji je mrak.

Dok je Casshill pomoću štapa došepesao unutra, Hogan Lamm je sjeo za stol ispod viseće svjetiljke i ulio u dvije čaše viski boje jantara.

— Hoćeš li revanš? — mirno zapi-
ta Casshill.

Rančer ga mrzovoljno pogleda.

— Tvoj me boravak ovdje stoji mnogo novaca — zareži. — Bilo bi bolje da si odjahao u svoj logor i da ne moram s tobom kartati. Ali sutra ću odjahati na pašnjake svojim momcima. Tada možeš mojim ljudima ovdje oduzimati novac, ako ga imaju.

— Možeš im isplatiti predujam. — Casshill se podrugljivo nasmije, oprezno sjedne, iskapi čašu i pokaže karte na stolu.

On ih podijeli.

Za prvog sata Hogan Lamm ima sreću. Dobio je otprilike dvije tisuće dolara.

Ali sat kasnije, oko ponoći, režeći od srdžbe ustade kako bi donio novi novac, otprilike pet stotina dolara.

— Ovo je moja posljednja gotovina — zasikta. — Sreća što moji momci upravo skupljaju goveda za mesara, tako da ću uskoro opet imati gotovine.

— Kod mene uvijek imaš kredit — izjavi Casshill pažljivo promatrajući kako Hogan Lamm dijeli karte.

Upravo kad je podigao svoje karte i jednim pogledom uočio da napokon, nakon dvije godine, ima u rukama royal flush, otvoriše se vrata što vode u spavaću sobu Hogana Lamma.

Ali oba čovjeka to i ne zapažaju. U prostoriji gori samo jedna svjetiljka, a zbog štitnika svjetlo pada samo na stol.

Coup Casshill pogleda svoju hrpu novca. Procijeni je na otprilike pet tisuća dolara.

Hogan Lamm se netremice zagleda u njega.

— Kreditiraš me? — vrebajući zapita.

— Svakako — kimne Casshill.

Zna da Lamm sada ima dobre karte i htio bi vratiti izgubljeni novac. Ali royal flush su najjače. Coup Casshill je bezbrižan.

— U redu, ako me kreditiraš, ulažem taj kredit u sav novac što je pred tobom — reče Hogan Lamm.

Bandit iskri-
vi lice.

— Imam u pojasu još pet tisuća dolara. Daj mi potvrdu o dugovanju na deset tisuća dolara i tada ulažem sav taj novac protiv tebe.

Hogan Lamm razmisli, još jednom pogleda svoje karte. Kako ne kupuje, Casshill zna da je Lamm

završio. Tada Lamm kimne, položi karte na stol, izvuče ladicu, izvadi komad papira i napiše na njemu nekoliko riječi.

Stavi potvrdu o dugovanju nasred stola i netremice se zagleda u bandita.

Casshillovo lice osta ukočeno. Gurne svoj novac u sredinu, otkopča košulju, izvadi pojas s novcem i otvori ga.

Pokaže mnogo novaca.

— Sve si ovo izgubio — reče Hogan Lamm. — Imam flush do dame. Evo!

Casshill jedva i pogleda karte. Baci svoj snopić karata pred Lamma.

— Dao si mi royal flush — iskri-
vi lice. — Sada sam ti već gotovo
ortak na ovom ranču, zar ne?

Hogan Lamm netremice promatra Casshillove karte. Tada poče bijesno kleti.

Casshill ga promatra privukavši novac i slažući najveći dio u svoj opasač.

Vrlo pažljivo promatra Hogana, jer zna kako može postati neodgovoran.

U tom se trenutku začuje s vrata miran glas.

— Smijem li malo smetati džentlmenima? Samo neka vam ruke ostanu mirne. Pogađam i pri ovom svjetlu.

Hogan pogleda preko ramena. Casshill vreba pokraj Lamma.

Obojica raspoznaju kolt, a iza nje ga čovjeka koji im se polagano približava.

Čovjek hoda u čarapama.

Sada Casshill prepozna tog čovjeka.

— Hogan — sumorno izusti — ovo je Dan Sherburn.

Rančer sada već osjeća otvor revolvera na zatiljku i ljevicu koja ga opipava tražeći oružje. Ali Hogan je na svom ranču nenaoružan. Opasač mu visi na kuku pokraj vrata. Pogleda preko ramena Dana i zareži:

— Ako odmah ne prestanete, gospodine, loše ćete se provesti. Ovo je napad. Moji će vas ljudi uskoro uloviti i objesiti na prvo drvo.

— Samo mirno — promrmlja Dan, odmakne se, polagano krene oko stola i zastane iza Casshilla, koji ubrzano diše i netremice promatra novac dok mu Dan izvlači koltove iz opasača.

Jednom kao da se Casshill malo napeo.

Ali Dan suho prozbori:

— Samo pokušajte, gospodine!

Tada stane u stranu tako da ima pred sobom obojicu.

Casshillovi su mu revolveri zataknuti za pojas. Na licu mu se još vide tragovi Casshillovih šaka, ali ni Coupovo lice nije neispisan list papira.

Ljevicom posegne u džep kožnatog kaputa i izvuče savijen komadić papira.

— Ovo je popis robe koju sam prevozio — reče. — Baš dobro što to mogu odmah naplatiti. Pogledajte i vidjet ćete da je ukupna vrijednost tereta iznosila tri tisuće devet stotina sedamdeset pet dolara. Tome se pribraja tisuću dolara prijevoznih troškova. To ćete sada platiti, Casshille.

Bandit zadržće od divljeg bijesa. Ne može izustiti ni riječi, iako mu se miču usne. Kao da se guši.

Ali tada teško dišući zaprijeti:

— Zbog ovoga ću te, Sherburne, uskoro poslati u pakao. Radije odustani od ove igre. Možeš dobiti samo ovu rundu. Već iduća pripada meni.

— Ova igra ima samo jednu rundu, iako je vrlo duga — promrmlja Dan.

— Spremi popis robe, Casshille — tada će malo oštrije. — Ti si primio robu i sada si je platio. Imaš pravo znati što si dobio i platio.

Casshill protisne čudan zvuk kroza zube.

— Samo tako nastavi — jedva izgovori.

— Zbog toga sam i došao ovamo.

Dan polako uzmiče dok ne stigne do zidne vješalice na kojoj vise odjeća, šešir, stočarski bič, puška i laso.

Ljevicom skine laso, ali ne ispušta oba čovjeka iz vida, a kolt mu je još uperen u njih.

Tada priđe Hoganu Lamm.

Protrese laso i spusti omču na rančerov gornji dio tijela tako da su Lammove ruke čvrsto stisnute.

— Ustanite Lamm — promuklo zapovijedi.

Hogan posluša, ali tada plane i naglo se okrene. Ali okrenuo se samo napola. Držak revolvera pogođi ga u uho. On se sruši.

Casshill, opsovavši, skoči, posegne iza sebe i podigne stolicu uvis kako bi je bacio u svjetiljku. Međutim, zaboravio je svoju nogu. Ona mu otkaže poslušnost. Padne gornjim dijelom tijela na stol, promaši svjetiljku i sruši se pokraj stola na pod.

Dan je u međuvremenu skočio preko Hogana i po drugi put nava-

lio. I opet je dobro pogodio: Casshill ostade ležati preko stola.

Sada Dan osluhne i klizne do prozora. Pogleda preko mračna dvorišta nastambu za spavanje i kuhinju. Ali nigdje znaka da je netko budan.

Zatakne kolt za opasač, vrati se do oba onesviještena čovjeka i lati se posla.

Probudivši se, Hogan uskoro osjetiti da je omotan lasom. I u ustima ima krp. Ne može ni psovati.

Dan klekne pokraj njega.

— Možete li me razumjeti, Lamm?

On teško kimne. Osjeća strahovite boli u glavi, ali razumije svaku Danovu riječ.

— Danas ste još dobro prošli, Lamm, iako ste naredbodavac bandita i drumskog razbojnika. Ali idući put nećete tako dobro proći. Danas ću sa sobom povesti samo Coupa Casshilla. A vi me ne morate tražiti u Silvertipu. Tamo me neće biti duže vrijeme. Ali kad se vratim, bit će vam kraj u ovoj zemlji.

Nakon tih riječi Dan se podigne. Priđe Casshillu koji je još onesviješten, sagne se, podigne teškog čovjeka na leđa i izide.

Coup Casshill se osvijestio na konjskim leđima. Uspravivši gornji dio tijela, postade mu, usprkos bolovima u glavi, jasno da sjedi u sedlu, ali noge su mu zavezane ispod konjskog trbuha.

Na drugom konju uz njega sjedi Dan Sherburn.

— Možemo dakle krenuti, prijatelju. Bilo je prilično teško spremite u sedlo.

Coup Casshill osjeća ne samo bol u glavi već i u ozlijeđenoj nozi.

Ali kao da to sada i nije tako važno.

Teško dišući, zapita:

— Kamo ćeš sa mnom?

— Bit ćemo desetak dana na putu, prijatelju — blago odgovori Dan. — Idemo u Virginia City, momče.

Dan podbode svog konja i užetom povuče i konja Coupa Casshilla.

Banditu nije bilo potrebno dugo pa da mu sve postane jasno.

Zarobljen je, a Dan ga želi predati policijskim vlastima u Montani. To je isto što i smrtna kazna.

* * *

Prolaze dani.

Parna pila radi, ali ne može obaviti sav posao. Stanica za teretna kola raste, jer četiri snažna kočijaša radeći dnevno dvanaest sati mogu mnogo toga načiniti.

Sada se već mogu razaznati i prvi počeci grada Silvertipa.

Skoro svaki dan stižu doseljenici. Dolaze iz svih pravaca, jer je Josiah Lincoln u svim gradovima susjednih država objavio prekrasne opise budućeg grada i izdao mnogo novaca za reklamu.

Sada sve bolje posluje. Zemlja oko rastućeg grada zaista je dobra zemlja za farmere. Skoro svaki dan proda poneku parcelu, a i gradilište u gradu. Zadovoljno se smiješeći hoda unaokolo i trlja svoje košćate ruke.

Parna pila radi dan i noć, ali ipak jedva uspijeva sve obaviti.

Prva završena kuća ima dva kata i dva ulaza.

Iznad lijevog ulaza visi natpis:

Silvertipska banka

Financiranje — krediti

Vlasnik: pukovnik Lincoln

A iznad drugog ulaza je natpis:

Pukovnik J. Lincoln

Načelnik — osnivač grada

Prodaja gradilišta

Malo niže, pokraj vrata, visi manji natpis:

Pukovnik J. Lincoln

sudac Silvertipa

Svaki čovjek koji stigne u Silvertip i ovdje kupi zemlju, dobiva od Josiaha Lincolna potvrdu. Ona jasno kaže da potpisani priznaje pukovnika Josiaha Lincolna načelnikom i osnivačem grada koji može vršiti te obje dužnosti do određena vremena, jer su ga izabrali tajnim glasanjem ljudi vrijedni poštovanja u koje većina ima povjerenja.

Budući da je Josiah Lincoln već dobio oko stotinjak takvih potpisa, nazvao se sada i sucem.

I tako sve u Silvertipu teče svojim tokom.

Jednog se dana na drugoj riječnoj obali pojave dvije poštanske kočije. Vozile su pličakom ispod grada i tada se provezoše glavnom ulicom. Dobre su to kočije s odličnim šesteropregom. Otraga imaju i rezervne kotače, a na svakoj kočiji sjede dva opora, vrlo dobro naoružana momka.

Na trenutak se zaustaviše ispred kuće pukovnika Josiaha Lincolna.

Oko njih se skupila grupa ljudi.

Pukovnik i njegov stalni pratilac Timothy Wilcox iziđoše iz ureda.

Čitaju na kočijama natpis:

Sherburnova pošta Boise — Silvertip

Josiah Lincoln pogleda prema kočijašu prve kočije.

— Šalje li vas Dan Sherburn?

— Jasno, gospodine — nasmije se kočijaš. — Došao je prije nekoliko dana sa svojim zarobljenikom u Boise. Kupio je kočije, unajmio nas

kao kočijaše i poslao ovamo. Sada, svaka tri dana, vozi jedna kočija u Boise.

Kočijaš je glasno izviknuo ovu posljednju rečenicu.

Grupa ljudi se razveselila. To se vidi na svim licima. Sada se svi bolje osjećaju. Sada je grad povezan s ostalim svijetom.

Tek što je to kočijaš objavio, Josiah Lincoln poviče:

— Dan Sherburn je imao uza se zarobljenika?

— Zar to ne znate? Vidjeli smo Dana kako s tim zarobljenikom stiže u Boise. Tog je tigra čvrsto svezao na konjska leđa.

Kad ga je Dan doveo u Boise, Coup Casshill je doslovce plamtio od srdžbe.

Dok je obavljao svoje poslove, zatvorio ga je na dva dana u tamošnji zatvor. Tada je odjahao s njim dalje, iako i grad Boise ima suca koji bi vrlo rado dao objesiti Coupa Casshilla. Ali Sherburn je uvjerio stanovnike Boisea da u Virginia-Cityju i klancu Alder postoje ljudi koji imaju više prava na Coupa Casshilla.

Nakon što je kočijaš sve to ispričao, zavlada muk.

Tada se Josiah Lincoln počeo smijati.

Čak se nagnuo naprijed i pljeskao po bedrima.

— Jednostavno je zgrabio Casshilla i oteo ga! — poviče. — I zbog toga Casshilla više nema! A sada ga je Sherburn odveo tamo gdje je počinio najviše zlodjela. Ljudi moji, Casshill sve to nije mogao ni sanjati kad je sa svojim banditima napao Sherburnova kola i uništio teret!

Nakon ovih radosnih riječi Josiah Lincoln izvadi crveni rubac i počeo njime brisati znoj i suze radosnice s lica.

Veselo su se smijali i svi okupljeni ljudi.

Samo se revolveraš Timothy Wilcox ne smiješi.

Oči mu čudno svjetlucaju. Tada, okrenuvši glavu, spazi gore na prozoru Esteru Lincoln.

Vidi joj rumenilo na obrazima. Sklopila je ruke ispod brade. Po toj kretnji zaključila da je sretna. Sluti da ovoj djevojci Dan mnogo znači. Od ovog trenuta Dan ima jednog smrtnog neprijatelja više.

IV

Već je noć. Dan zaustavlja svog konja. Kad je njegova životinja zastala, morao je zastati i konj Coupa Casshilla, jer je užetom svezan za sedlo Danova konja.

Ispod oba jahača prostire se golem klanac Alder. Mogu razlikovati dva grada — Virginia City i udaljeniji Nevada City. Ali između oba ova grada koji s tisućama svjetala svijetle u noći, ima mnogo logora.

Iako je prošlo vrijeme velikih nalaza zlata u klancu Alder i mnogo je kopača zlata malo-pomalo odselilo, ipak je dolje u klancu još vrlo živo.

Dan sjedi nepomično u sedlu i polako udiše zrak. Silno je iscrpljen i umoran.

Sada je već četrnaest dana na putu s Coupom Casshillom. Za tih je četrnaest dana skoro svake minute morao biti silno oprezan, jer je Coup opasan poput tigra. Usprkos lisičinama, Casshillu je dvaput gotovo uspjelo prevariti Dana.

Vlasnik prijevoznog poduzeća duboko diše. Zrak je čist i bistar.

— Zanima me, Casshill, hoće li te ovdje objesiti ili ćeš nekako otići odavde. Doveo sam te u ovu zemlju, jer si ovdje učinio najviše zlodjela. Predat ću te zakonu. I time je ta stvar za mene završena. Svaki čovjek mora jednom platiti, pa ćeš i ti morati platiti.

— Daj mi jedan kolt i pusti da to sredimo ovdje i sada između nas. Mogao sam te ubiti, Sherburne. Ali ostavio sam te na životu, samo sam ti uništio teret.

— Baš tako — mirno će Dan. — Zbog toga sam ti bio dužan nešto osobito. Moja kola voze širom zemlje i prevoze teret. Svuda postoje momci kao što si ti. Moram štititi svoje terete, Casshill. Pouka što ti je sada dajem, bit će pouka i za druge momke. Krenimo!

Malo kasnije ujahaše duž glavne ulice Virginia City i stigoše do sudske zgrade.

Iznad vrata šerifova ureda gori svjetiljka. Neki čovjek stoji oslonjen o zid pokraj vrata. Šerifska mu zvijezda mutno blista pod žućkastim zrakama svjetla. Čovjek puši cigaru i nemarno promatra kako se oba jahača približavaju prečki za vezanje konja.

Dan odveže svom zarobljeniku noge. Casshill klizne iz sedla. Lisičine tiho zazveče, a on ogorčeno prokune.

Sada šerif postade odjednom zainteresiran. Nagne se preko ograde i netremice zagleda u oba čovjeka. Tada poviče:

— Sherburne? Jasno, Dan Sherburn! A koga si to doveo, Dan?

Sherburn, umjesto odgovora, odmakne Coupu Casshillu šejir s lica.

Šerif se nekoliko trenutaka netremice zagleda u Casshilla.

Tada duboko udahne i reče:

— U redu, za ovog tipa imam zaista dobru ćeliju. Mnogo nam je dužan, i treba da nam plati. Gdje ti je istrčao na put, Dane?

— U Silvertipu. To ti je grad što se podiže pokraj rijeke Owyhee. Bacio je teret što sam ga prevezio u živi pijesak.

I tada odjaše.

Otprilike dvadeset četiri dana nakon odlaska Dana i Coupa Casshilla, Silvertip se silno izmijenio.

Trg na kojem su se najprije nalazile tri bijedne drvenjare, okružuje nekoliko drvenih zgrada.

Prva je zgrada već spomenuta. Ali sada postoji još:

Hotel Silvertip.

Vlasnik: J. Lincoln

Nasuprot hotelu stoji:

Salun Gentlemen. Vlasnik: J. Lincoln.

Na drugoj je strani Sherburnova trgovina, jer je Tage Old unajmio još radne snage tako da bi se istodobno mogla podizati trgovina i postaja teretnih kola.

Sagrađeno je još i kuća.

S povorkom doseljenika došao je i neki kovač koji je imao novaca. Uredio je kovačnicu i pokraj nje staju za konje.

Stigao je i mladi liječnik koji se doimao kao da je izgladnio. Kolar, puškar, brijač i pekar isto su tako stigli ovamo da okušaju sreću. Svi su čvrsto vjerovali da će Silvertip jednog dana uistinu postati grad.

Carl Blaine, također jedan od doseljenika, došao je ovamo sa svojom obitelji.

Pobrinuo se da dobije parcelu tik pokraj brežuljaka. Istina, nije mo-

gao platiti ovaj komad zemlje, samo kaparu, ali mu je pukovnik Lincoln rekao da će platiti kad ubere prve plodove sa zemlje.

Carl Blaine u to vjeruje.

Doveo je sa sobom ženu, sinove i kćeri.

Njegova dvojica kola dovukla su plug, sjemenje i mnogo drugih stvari. Ima tri krave, jednog bika, šest ovaca i četiri konja.

Sada upravo namjerava, uz pomoć četiri konja i svojih sinova, izvući veliki korijen nekog stabla iz zemlje. Tamo gdje je stajalo stablo, želi podići kuću. Oh, bit će to lijepa drvena kuća na padini koja će je zaštićivati od hladnog sjeverca.

Kad je golemi korijen drveta bio izvađen, počeo lopatom kopati zemlju, jer je želio za vrućih ljetnih dana imati hladan podrum. I tada uskoro naiđe na stjenovit donji sloj.

Odjednom opazi nešto što ga silno uzbuđi.

Rukom prijeđe preko lica i zaurla gore prema svojim sinovima.

— Čekić! Pete, brzo mi donesi čekić!

Dobio je čekić. Tada se okupi gore na rubu jame cijela obitelj. Svi gledaju starca kako čekićem razbija komad stijene.

Kad se popeo gore, upravo ih je posjetio susjed koji brusom obitelji Blaine želi naoštriti svoju sjekiru.

Taj susjed, a i obitelj Blaine, neko vrijeme zaista vjeruju da je starac poludio.

Tada ipak shvate da od silne sreće neprekidno ponavlja iste riječi:

— Srebro! Srebro! Ovo je prava srebrna žila! Vodi u sredinu brežuljka. Srebro! Baš sam sretnik! Ja, bi jedni siromah, napokon sam našao svoju sreću!

Svi ga netremice promatraju.

Kad se smirio, sretno se smiješeći pokaže im komadić stijene i pušta ga da blista na suncu.

— Zar bi ovo trebalo da bude srebro? — s nevjericom zapita susjed.

Carl Blaine pokaže sive žilice u kamenu.

— Ovo je srebrna ruda. Znam to. Radio sam nekoliko godina u rudniku srebra.

— Do vraga! — promrmlja susjed i pokaže gore prema obližnjem brežuljku. Nije ni dvije milje daleko, a i vrh mu je krševit.

— Moj mali Tom je prije tri dana donio ovakve komade kamena kući — nastavi. — Nisam htio ni pogledati kad mi je pokazivao to kamenje. Imao sam posla.

Odjednom zašuti, zagleda se u ljude oko sebe, a onda ponovo pogleda Carla Blaina.

— Srebro?

— Jest, rekao sam, srebro! — uvjereno će Carl Blaine. Ponovo dohvati čekić i razbije komad kamena. Tada rukom odvagane sive komadiće i zagriže u najveći.

— Srebro — ponovi. — Ako toga ima i na tvom brežuljku, susjede, onda će ga u dubini brda biti u velikim količinama.

Susjed zaboravi da je došao ovamo po brus. Pritrči konju, žurno ga uzjaše i ode. Usput je sreo kola što su krenula u grad.

— Srebro! — poviče. — Jorge, ovi su brežuljci puni srebra!

Sat kasnije znaju za srebro svi ljudi u bližoj okolini.

Nakon tri sata zna se to u krugu od deset milja.

Josiah Lincoln sjedi duboko zamišljen u to vrijeme za pisačim sto-

lom. Njegov ga revolveraš netremice promatra.

Tada Lincoln progovori:

— Srebro! Tko bi i pomislio da sam onim pukim siromasima prodao zemlju u kojoj ima srebra?

Timothy Wilcox se čudno nasmiješi.

— Sada ćeš imati velik grad, Lincolnne — reče. — Neće trajati ni tri tjedna, a ovdje će već biti tisuću ljudi. A oni će prerovati brežuljak poput mrava. Sada ćeš dobiti svoj grad, Lincolnne. Za dva mjeseca imat ćemo pet tisuća ljudi. Svi će se htjeti obogatiti srebrom.

— A ja ću uskoro vidjeti neke stare prijatelje. Tamo gdje se kopa srebro, kotrlja se i dolar. Uskoro će ovamo stići svi oni divlji momci koji žive od velikog čopora. Svi će banditi, revolveraši i noćni sokolovi uskoro stići u Silvertip. Hogan Lamm i drugi rančeri postat će nitko i ništa u ovoj velikoj igri. Sada počinje vrijeme okrutnosti. I kao da onog Coupa Casshilla pomalo žalim. On bi zacijelo opljačkao velik dio tog srebra. Ali nije imao toliko sreće. No, sada će stići momci koji su isti kao Casshill. Morat ćeš mi udvostručiti plaću, Lincolnne. Jer, znam da ćeš ti biti veći razbojnik od svih njih. Morat ću zbog tebe ubijati.

— o —

Osam dana kasnije Dan prijeđe rijeku iznad Silvertipa i jaše preko brežuljaka da bi skratio okuku rijeke.

Odjednom ugleda natpis na putu. Zaustavi konja i pažljivo pročita:

Upozorenje!

Na ovoj liniji, od rijeke dvadeset milja zapadno i od tamo dvadeset milja južno i tada i opet u ravnoj

liniji do rijeke, počinje zemlja grada Silvertipa.

Dozvole za kopanje rude izdaje samo Društvo Lincoln u Silvertipu.

Dan Sherburn pažljivo pročita svaku riječ.

Tada mu posta sve jasno.

Josiah Lincoln, koji je ovu zemlju dobio za jedan dolar od vlade, a morao se samo obvezati da će osnovati grad i pobrinuti se da ta zemlja bude naseljena, napravio je najveći posao u svom životu.

Dan Sherburn jaše dalje.

Slijedi tragove kola, zalazi dublje u brežuljke, i tada stigne na malu visoravan.

Desno otkrije neku drvenu kolibu.

To je koliba Carla Blaina. Nedaleko od nje vodi potkop u brežuljak. Ali to sada nije zanimljivo. Mnogo su zanimljivija četiri jahača koja su se upravo zaustavila pred kolibom i sjahala.

Iz kolibe iziđu neka žena i mlada djevojka. Iz potkopa dolazi Carl Blaine s oba svoja sina. Svi imaju puške u rukama. To su stare puške, jedna za ptice, jedna stara bizona i jedna marke »sharps«.

Dan čuje nekoliko ljutih riječi, ali ih ne može razumjeti, jer je predaleko.

Malo oklijeva. Tada skrene svog konja u stranu i odjaše prema kolibi.

Jasno, ne poznaje Carla Blaina, ali poznaje jednog od ovih jahača čiji posjet, očito, nije dobrodošao.

Dan je prepoznao Tima Wilcoxa.

Kad je dojahao dovoljno blizu, čuo je ljute riječi starog doseljenika i uskoro mu postade jasno što se događa.

Carl Blaine prijeteci viče:

— Tako ne možete sa mnom postupati! Ne tako! Taj je pukovnik najprije bio silno sretan što smo uopće bili spremni da se naselimo. Što bi bio prokleti grad bez naseljene zemlje u okolici? Jasno, mogao sam mu dati samo kaparu od dvije stotine dolara. Ali dao mi je riječ da mu ostatak mogu platiti tek kad sa zemlje uberem prve plodove. Sada, kad smo pronašli srebro, htjeli biste me otjerati. No to vam neće uspjeti! Ne bojimo vas se! A ova limena zvijezda ništa ne vrijedi kad je onaj tko je nosi samo oruđe lopova. Idite do vraga! Recite Lincolnu da će uskoro dobiti svoj novac. Ova će nam zemlja uskoro donijeti dobitak, iako posve drugačije no što je to zamišljao Lincoln.

Doseljenik zašuti.

Ali Timothy Wilcox se, prije nego mu je odgovorio, najprije ogleda unaokolo, jer je čuo topot konjskih kopita i htio je znati tko se to približava.

Sherburn dojaše do Wilcoxa i spazi na revolveraševu kaputu šerifsku zvijezdu te podrugljivo iskrivi lice.

Revolveraš ga hladno pogleda.

— Mnogo se toga izmijenilo — reče. — A sve se događa po pravdi i zakonu.

Dan Sherburn kimne.

— Samo nastavi, Tim. Htio sam samo pogledati kako obavljaš svoju tešku dužnost.

Timothy Wilcox ga ljutito promatra.

Tada se okrene dvojici doseljenika.

— Slušajte, Blaine. Pukovnik vas, na žalost, više ne može kreditirati. Morate odmah platiti punu cijenu ovog komada zemljišta ili nestati.

— Nemam novaca, ali ću ga uskoro imati — sumorno odgovori Blaine.

— Ako odmah ne platite, morate za jedan sat nestati — oštro zaprijeti Wilcox.

— A gdje bih sada mogao nabaviti osam stotina dolara? Pukovnik je prokleti lopov! Htio bi me otjerati kako bi ta srebrna žila pripala njemu. Ali ne dam se otjerati. Imam ugovor, a platio sam i akontaciju.

— Morate platiti ili nestati! — oštro reče Wilcox.

Sada se uplete Dan. Nagne se iz sedla i stavi prste na Wilcoxovo rame.

— Time — reče prijateljski — ja ću ti pomoći. Zacijelo ti je teško što moraš otjerati ove valjane ljude samo zato što pukovnik, formalno, ima pravo. Ali ja ću ti pomoći, Time, da ne moraš raditi protiv svoje volje.

Mračno iskrivljena lica pogleda revolveraša, a ovaj pogleda prema njemu.

U Timovim očima odjednom se pojavi opasna mržnja. Ali samo načas!

— Sherburne — prozbori tiho, ali glas mu je ubojito hladan — radije se ne uplići u ovo. Bolje da nestaneš!

Dan lagano odmahne glavom.

— Već sam ti jednom rekao, Time, da će između nas izbiti neprilike zbog toga jer je Josiah Lincoln lopov. I sada je neprilika ovdje. Nekâ bude onako kako ti želiš. Platit ću ostatak duga za ovog doseljenika. Nećete ga moći otjerati samo tako.

Nakon ovih riječi, Dan potjera svog konja naprijed, zaobiđe ženu i

djevojku i zaustavi konja pokraj Carla Blaina i njegovih sinova.

— Posudit ću vam novac, Blaine — reče. Podite odmah sa mnom u grad do Josiaha Lincolna. Tamo ćemo sve urediti.

Doseljenik ga pažljivo pogleda.

— Zašto mi hoćete pomoći? I uz kakve kamate...?

— Vi imate rudnik srebra, Blaine — suho ga prekine Dan. — A ja imam teretnu liniju. Mi smo potrebni jedan drugome. Zašto ne bih pomogao svojim budućim poslovnim prijateljima?

Carl Blaine razmišlja. Tada jedan od njegovih sinova reče:

— Ovo je Dan Sherburn, tata. On je otpremio bandita Coupa Casshila u zatvor. Svi smo to čuli.

— Idem po svog konja — kimne Blaine, pogleda Timothyja i ostale ljude. — Čuli ste, šerifel Mogu platiti. Možete ići do đavola! Pukovnik mi ne može oduzeti ovaj komad zemlje. Mogu ga platiti.

Timothy kao da uopće ne čuje što govori Carl Blaine. Samo netremice promatra Dana, koji osjeća kako mržnja izbija iz revolveraša.

Sada se Wilcox okrene, priđe konju i obrati se svojim pratiocima.

— Krenimo — reče.

Oni uzjahaše svoje konje i odoše.

— Sada će odjahati mojim susjedima i ponoviti istu priču — sumorno izusti Carl Blaine. — A ni jedan od njih nema novaca I neće imati sreće poput nas...

— Pošaljite sinove neka obavijeste susjede da odmah dođu u grad — zapovijedi Dan. — Posudit ću i njima novac da mogu platiti svoju zemlju.

Carl Blaine se ponovo sumnjičavo zagleda u njega. Odavno je stekao

loša iskustva i shvatio da se na ovom svijetu ništa ne dobiva poklonjeno.

Ali, pogledavši Dana u oči, otkrije u njima nešto što mu vrati osjećaj povjerenja.

* * *

Malo kasnije Dan Sherburn i Carl Blaine približavaju se gradu.

Putem ima mnogo toga da se vidi i zbog toga Dan, ugledavši grad, nije nimalo iznenađen. Već je vidio mnogo gradova koji su poput Silver-tipa naglo izrasli.

S obje strane glavne ulice sada stoje drvenjare, kolibe i na brzinu podignuti šatori. Posvuda se radi, promet je vrlo živ, a unaokolo stoji mnogo kola i konja.

Otvorena su već tri hotela i šest saluna, a svi pripadaju pukovniku Josiahu Lincolnu. Jasno, te su zgrade poput baraka, ali za nekoliko tjedana i one će se izmijeniti.

Uz doseljenike i farmere stigli su i rudari. Pojavili su se već i prvi pustolovi, revolveraši, profesionalni kartaši i skitnice raznih vrsta.

Dan jaše sada pokraj svoje trgovine i gotovo je već prošao pokraj nje kad se Ester Lincoln pojavi na ulici.

Iza nje je Tage Old. Stari kočijaš i kuhar, prepoznavši Dana na konju, uzvikne od veselja.

Dan se zaustavi i pogleda čovjeka i djevojku. U Esterinim očima opazi nešto toplo, prijateljsko.

Danas je prvi put vidi u haljini. Haljina je zelene boje i odlično pristaje njezinoj tamnocrvenoj kosi i boji očiju.

Skine šešir i reče:

— Drago mi je što vas mogu vidjeti već u prvoj minuti svog dolaska, Ester.

— A meni je drago što ste ponovo ovdje, Dane — ljubazno odgovori Ester.

Između njih je sve vrlo jednostavno, jasno i prirodno. Promatraju jedno drugo i znaju da su često mislili jedno na drugo.

Ona mu pruži ruku. On je oprezno prihvati i osjeti čvrst stisak.

Tage Old se nakašlje i oboje ih vrati u stvarnost.

— Dobro je što si se vratio u Silvertip, šefe — reče. — Bilo nam je svima prilično teško obaviti sve kako valja. Radije bismo prevozili povorku kola s municijom kroz indijansku zemlju. A da nam ova mlada djevojka nije pomagala, ne bi od trgovine bilo baš bogzna što. Ona je čak naručila ženske šešire, čipke i stotine vrsti vrpce i puceta. I sada je sve ovdje, od praška za puding do mišolovke. Od šivaće igle do potkove. Trebalo bi da namjestiš gospođicu Ester kao poslovođu, šefe!

— To bih rado učinio — odgovori Dan ponovo pogledavši u djevojčine oči. — Ali njezin ujak očito ne bi dopustio.

Onda odmahne glavom.

— Uskoro ću biti punoljetna. A on se uopće više ne brine o meni. Ima u glavi previše svojih planova i sretan je ako mu ne smetam. Nismo baš u dobrim odnosima. Onaj dan kad postanem punoljetnom, napustit ću ga. Imam za to više od desetak razloga.

Dok je govorila, lice joj postade zabrinuto. Oči su joj potamnjele pa djeluju gotovo ljutito.

— Bilo bi prekrasno — reče Dan — kad biste mogli, s Tageom Oldom, voditi moju trgovinu. Vidim da ste ovdje uredili i poštanski ured. No, razgovarat ćemo kasnije

o svemu tome. Najprije još moram srediti neke stvari s Josiahom Lincolnom.

Dan podigne uzde. Htjede krenuti za Carlom Blaineom koji je odjahao dalje i sada ga nestrpljivo čeka pred Lincolnovom kućom.

Ali Dan oklijeva još nekoliko sekundi.

Ponovo pogleda djevojčino lice.

— Silno se radujem, Ester — reče nježno.

Ona se nasmiješi i kimne.

Tada on odjaše.

Kad je sjahao, Carl Blaine nije više bio sam. Stigla su još dva njegova susjeda. Zacijelo su se silno žurili, začuvši vijest od Blaineova sina.

Sherburn kimne ljudima.

— Doći će ih još i više — obavijesti ga Blaine.

— Uđimo. — Dan Sherburn otvori vrata Lincolnova ureda.

Odgurnuo je unutra i ogradu iza koje sjedi pisar. Kad je skočio, stavio mu je ruku na rame i gurnuo ga natrag na stolicu.

Tada priđe drugim vratima, otvori ih i ugleda Josiaha Lincolnu kako sjedi za pisaćim stolom.

V

Već je bila kasna noć kad je Timothy Wilcox sam ujahao u grad — žilav čovjek niska rasta na malenu konju, ali opasan i nemilosrdan.

Stigavši do Josiahove kuće, sjaše s konja i uđe.

Pisar je otišao.

U drugoj sobi Lincoln zamišljeno sjedi za pisaćim stolom. Ugledavši revolveraša, lice mu se iskrivi od bijesa.

Rukom udari po stolu i onda uperi svoj koštunjavi prst u Wilcoxa.

— Idi do vraga! — opsuje. — U kakvu si se rupu danas čitav dan zavukao? Dan je bio ovdje. A s njime i svi oni gladaši koje je trebalo da otjeraš do vraga zato što sam htio od njih gotovinu. Sherburn je platio za sve njih. A ja nisam mogao ništa protiv toga učiniti. Do vraga!

Wilcox mirno kimne.

Sjedne i ispruži noge preda se. Umoran je, prašan i oznojen. Zacijelo je satima naporno jahao. I sada mirno reče:

— A što je trebalo da učinim? Da, možda, ustrijelim Dana i omogućim doseljenicima da me rastrgaju u komadiće? Istina, Sherburn mora otići odavde — to se mora provesti — ali ne smijemo staviti ruku na njega.

— Ako si već tako lukav, onda mi reci...

— Dolazim od Hogana Lamma — prekine ga Wilcox. — Da, bio sam kod Hogana Lamma. Jer on mrzi tog Dana Sherburna još jače od nas. Hogan Lamm jedva čeka da se vrati Dan. I on će doći sa svim svojim ljudima.

— A ako mu ne uspije? Osim toga, meni je potrebna prijevozna linija — zareži Lincoln. — Potrebna su mi teretna kola. Moram nabaviti tisuće stvari: klavire, rulete, biljarske stolove, velika ogledala, barske stolove od nikla. Vidio sam salune u Dodge Cityju. Abilenu, Hays Cityju i u mnogo drugih gradova. Poznajem spilje za rabavljanje i u klancu Alder. To su palače. Takve palače hoću imati i ovdje! Moram rulji ponuditi nešto. Tada ćemo uskoro imati ovdje tisuće momaka

koji će teško raditi, zaraditi mnogo novaca i željeti sebi dati oduška.

Wilcox se podrugljivo nasmiješi.

— A to je tako jednostavno — reče. — Samo zahtijevaj od Dana da ti preveze što više tereta — traži više nego što on uopće može dopremiti. Ali unesi u te ugovore rok isporuke i novčane kazne za neizvršenje. Tada ćeš, u danom trenutku, moći zaplijeniti Sherburnovu teretnu liniju, ako bi se njemu nešto dogodilo. Tada možeš, kao sudac, urediti da njegova kola voze za grad dok ne budu ispunjeni ugovori. Tako će cijela teretna linija pripasti nama.

Josiah Lincoln se iznenađeno zagleda u svog revolveraša.

— Zaista si ti silno lukav i domišljat — prizna.

— Ortak sam ti, zar ne?

* * *

Prodoše tri dana grozničava rada za sve ljude u Silvertipu i njegovoj okolici.

Stalno stižu nove pridošlice.

Sherburnova su teretna kola neprekidno na putu. On nestrpljivo čeka svoju veliku povorku kola iz Montane. Ta će povorka donijeti mnogo stvari. A tada će ta ista kola morati odmah ponovo krenuti da bi donijela nov teret.

Lincoln je, naime, sklopio brojne ugovore o prijevozu tereta s Danom Sherburnom.

Dan se ne osjeća baš voljko pri pomisli na kratke rokove isporuke koje mu je nametnuo Lincoln i uvijek ga obuzima nemir kad izračuna koliko bi mnogo morao platiti novčane kazne ako mu ne uspije točno ispuniti ugovore.

Ali Dan je preuzeo sve poslove zato da se Josiah Lincoln ne bi povezao s nekim drugim prijevoznikom.

Već se gotovo spustila večer kad je Dan izašao iz ureda svog prijevoznog poduzeća i prišao velikoj trgovini da tu dočeka dolazak svoje poštanske kočije.

Malo kasnije začuje kotrljanje kotača, topot kopita i pucketanje biča.

Pošta iz Utaha se dokotrljala u grad. Dan se zadovoljno nasmiješi. Ova je kočija, naime, stigla skoro točno na minutu — a to je već uspjeh s obzirom na to da je mnogo dana bila na putu.

Tada se vozilo zaustavi uz škripu kočnica. Šest konja dašće.

Kočijaš i njegov pratitelj skoče s visokog sjedala. Skoče i četiri čovjeka koja su se s mnogo svoje prtljage vozila na krovu.

Iz kočije se pojavilo osam djevojaka.

Okupila se grupa ljudi. Dan prepozna upravitelja saluna »Džentlmen« koji je dočekaosam plesačica.

Neki glas poviče:

— Dobro došle u Silvertip, prekrasne mačkice! Dobro došle!

Začulo se nekoliko sličnih pozdravnih riječi. Sada se čuju i glasovi djevojaka čija se prtljaga istovaruje. I onda se ta cijela grupa udalji.

Trg ispred trgovine i pošte ponovo je prazan. Kočijaš istovari još nekoliko paketa, a vreću s poštom unese u ured.

Tada se kočija otkotrlja dalje prema spremištu kola.

Dan se već htjede odmaknuti od zida i ući u ured. Očekuje mnogo pisama i potvrda o primljenim narudžbama.

Ali tada ugleda Timothyja Wilcoxa.

Zvijezda mutno blista na revolveraševu kaputu. Wilcox pogleda brzo u poštu, a onda se okrene i pažljivo pogleda unaokolo. Ne može vidjeti Dana jer stoji u dubokoj sjeni, a rukom je sakrio gorući vrh cigarete.

Duž nogostupa stiže neki čovjek, zastaje pokraj Wilcoxa i izmjenjuje s njim nekoliko riječi.

Wilcox slegne ramenima i zamahne rukom. Čovjek tada ode dalje, ali pomno pogleda u rasvijetljeni poštanski ured u kojem je sada nestao Wilcox.

Čovjek nije prošao ni deset koraka od Dana i već je zastao. S druge strane dolazi neki drugi čovjek i prilazi prvome.

— Jesi li ga vidio, Jake? — zapita.

Onaj drugi odmahne glavom.

Tada Dan začuje:

— Mora da je još u spremištu teretnih kola. Ali pošto je stigla pošta, brzo će doći. Imamo vremena. Gospodin ga hoće sasvim sigurno imati u klopci.

Sada se oba čovjeka udalje u pravcu odakle je stigao drugi momak.

Dan polako odahne.

Zgnječi cigaretu na zidu i u nekoliko koraka stigne do ulaza pošte.

Ispred police s mnogo pretinaca stoji Ester Lincoln i razvrstava upravo stiglu poštu.

Timothy stoji tri koraka iza nje, netremice joj promatra uspravna leđa i govori:

— I u nas ima dovoljno posla, Ester. A ja, jednostavno, ne mogu više gledati kako želite postati neophodna tom Danu Sherburnu. Da li se i tako osvaja muškarac? Možda ćete uskoro krpati Sherburnove čarape i gaće? A možda...

Timothy nije dospio dalje.

Dan je naime dugim korakom prešao preko praga i upao u prostoriju. Ispružio je svoju dugačku ruku i zgrabivši Wilcoxa za rame, okrenuo ga.

Njegova ruka odmah poleti ispod kaputa da bi ispod pazuha izvukla revolver.

Ali Sherburnova ga šaka pogodi poput kopita mazge. Wilcoxov gornji dio tijela se sruši naprijed. Dan posegne objema rukama za njim. Zgrabi revolveraša za okovratnik i pojas od hlača i baci ga na ulicu.

Wilcox se sruši na ogradu kolnika i preko nje u prašinu.

Prebacivši se preko ograde, Dan ga slijedi. Sagne se i podigne uvis omamljena, napola onesviještena Wilcoxa. Ali u ruci mu iznenada iskrsne mali revolver.

Brzo, poput munje, Dan mu istrgne oružje. Mogao je to učiniti zato što je Wilcox djelovao sasvim automatski i ne prebrzo.

Tada zamahne malim pištoljem i odbaci ga. Šakom tresne Wilcoxa zdesna i slijeva i obori ga na zemlju. Još ga jednom podigne, odnese do pojila postavljena ispred pošte, i baci ga u korito.

Tada, teško dišući, odahne.

Odjednom zažali što je tako divljački pobjesnio. Ovo je i opet bio jedan od rijetkih trenutaka u njegovu životu kad je djelovao nagonski, bez ikakva razmišljanja.

Ogleda se unaokolo.

Ester Lincoln nepomično stoji na vratima. Još drži u rukama svežanj pisama.

Desno i lijevo na nogostupu okupili su se ljudi.

Netko viče:

— Istukao je šerifa! Sherburn je istukao šerifa!

Prilazi još više ljudi.

Timothy Wilcox nepomično leži u koritu. Dan ga pogleda i uplašivši se da se ne utopi, izvuče ga i položi na tlo. Nađe svoj šešir, podigne ga i udarajući njime o ogradu, istrese prašinu.

Dan polagano priđe stubama i popne se uza tri stepenice na nogostup.

Pogleda Ester ne mareći za okupljene znatiželjnike.

Odjednom se kroz gomilu progura Josiah Lincoln.

— Do vraga, Sherburne! Ovo ćete skupo platiti! Ne možete u ovom gradu nekažnjeno istući šerifa! To je protiv reda i zakona. Morat ću vas kazniti, Sherburne. A sada morate položiti kauciju da bih bio siguran...

— Zatvorite usta, Lincolne — hladno i suho ga prekine Dan.

Nastavivši, glas mu zvuči snažno i odlučno:

— Ako ste tako silno odani redu i zakonu, Lincolne, onda nećete dopustiti pokvarenu revolverašu da se ovdje šepiri kao šerif i vrijeđa pošteni mladu djevojku. S kojim se pravom uopće nazivate pukovnikom i sucem? Već je krajnje vrijeme, Lincolne, da se u Silvertipu održe općinski izbori i da na odgovarajuće dužnosti budu izabrani pošteni ljudi. Osnovani ste ovdje grad, Lincolne, i imali ste veliku sreću, ali nemate pravo sebe nazivati grado-

načelnikom i sucem, niti postavljati šerifa. To se može dogoditi samo preko općinskih izbora. Prema tome, nemojte govoriti o redu i zakonu. Njih ovdje još nema! Dajem vam deset dana vremena da se ovdje preko pravilnih izbora uspostavi zakon. Ako to ne učinite, dovest ću ovamo vladina komesara. Jeste li me razumjeli?

Nakon što je Dan zašutio, zavlada potpuni muk.

Čuje se samo uzdisanje Josiaha Lincolna.

A tada se tu i tamo iz okupljene gomile začuje odobravanje i stenjanje još onesviještena Timothyja.

Josiah netremice promatra Dana. Ali nije dugo izdržao. Oči mu odlutale u stranu — iznad lica mnogih ljudi koji stoje unaokolo.

Napokon opazi Ester. Ona još stoji na ulazu u poštu.

— Ester — reče — nećeš više dugo raditi za ovog brbljavog momka. Odlazi odmah u svoju sobu. Smjesti!

Djevojka odmahne glavom.

— Uskoro ću biti punoljetna, ujače. A ti me moraš silom otpremiti oдавде. Neću biti u tvojoj kući da me neprekidno napastuje onaj Wilcox. A i dosta mi je tebe. Onog dana kad postanem punoljetna, morat ćeš mi položiti račune, točno na cent, što si učinio s mojim novcem.

Nakon tih riječi se okrene i nestane u kući.

Lincoln je htjede slijediti, ali mu Dan prepriječi put.

Šuti i samo promatra Lincolna.

On podigne zgrčenu šaku.

Tada se okrene i ode. Okupljena gomila ljudi se razmakne i načini mu prolaz.

Timothy se posrćući podiže iz prašine. Obriše lice. Tada pogleda prema Danu koji mirno stoji na nogostupu, a ruka mu visi, malo otvorena, iza drška revolvera.

Wilcox dršćući uzdahne.

Iznenada se okrene i ode za Lincolnom koji je već nestao.

Dan ulazi u kuću k Ester. Njih dvoje moraju štošta jedno drugom reći.

Prolazeći kroz mračni grad, Danove misli još su zaokupljene s Ester.

Stigavši do izlaza iz grada zagleda se u noć. Mora razmišljati o onom danu kad je sa četvora teretna kola stigao u ovu zemlju.

Razmišlja o Coupu Casshillu i Hoganu Lammu.

I odjednom osjeti opasnost.

Ogleda se unaokolo.

Desno je kovačnica u mraku. Na suprotnoj su strani trgovine stočnom hranom i staja.

I tamo je sve mračno.

Odjednom Dan spazi silhuete dvojice muškaraca koje su se pojavile na ulazu u grad.

Iza njega također odjeknu koraci. Ogleda se i razazna nekoliko muškaraca.

Tada zapazi da se nešto kreće u sjeni kovačnice. Čuje i poznati zvuk vađenja revolvera iz korica.

Kako nije budala koja sebe smatra nepobjedivom i neranjivom, sagne se i skoči unatrag.

Sjetio se, naime, one dvojice i njihova razgovora. Sada zna o kome su govorili. Zna i koga bi njihov gospodar želio imati u sigurnoj klopci.

Njega! Dana!

A oni su ga gotovo već opkolili. Zaboravio je ona dva muškarca i

njihov razgovor, jer se nakon toga mnogo toga dogodilo, a i neprekidno je mislio na Ester, Tima Wilcoxa i Josiaha Lincolna.

No sada je uočio opasnost i poletio naprijed poput jelena. Otrčao je u najgušći mrak. Čini mu se da mu tamo još nije presječena odstupnica.

Oba muškarca pokraj staje kao i momak u dvorištu kovačnice, očito još ne znaju točno tko je došao. Zbog toga još čekaju.

Ali sada sjevnuše revolveri.

Njihovi plamičci rasvijetliše mrak s obje strane kolnika. Jedan metak otkine petu s Danove čizme. On se sruši na ruke i koljena, ponovo skoči uvis i odjuri dalje.

Pucnjava iz revolvera još traje. Meci ga traže. Odjednom osjeti vrelu bol, poput udarca bičem, duž boka.

Skrene udesno i posrne preko svakojakih stvari. Ovdje leži razbacano građevinsko drvo i razni otpaci.

Neki glas divlje urla iza njega:

— Ulovite ga! Ne puštajte ga da ponovo ode u grad! Nekako ćemo ga već uhvatiti!

Sada Dan trčeći izvuče kolt. Prepoznao je ovaj divlji glas.

To je Hogan Lamm.

On je doveo svoj jaki čopor da bi ga mogao uloviti. Možda je s njime čak i banda Coupa Casshilla. Oni su zacijelo poje⁷načno ili u malim grupama stizali u grad. To nije nikome upalo u oči, jer je ovaj grad sada pun ljudi koji se jedva i poznaju.

Sada ga progone poput divljači.

Dan protrči duž kovačeve barake.

U mraku udari o hrpu drva, želi dalje, ali se ipak zaustavlja i zatiče kolt za opasač. Podigao je ruku da

izmjeri visinu hrpe. Napipao joj je gornji rub.

Skoči i onda se uspne.

Približavaju se progonitelji trčecim koracima. Dan pronalazi na dasaka komad drveta, baca ga daleko u tamu. Drvo udara s treskom u neki veliki predmet, vjerojatno o nekakvu bačvu.

— Eno, tamo je! — poviče neki glas.

Ljudi protrče pokraj Dana koji je ostao na hrpi dasaka.

Odjeknuše hici iz nekoliko koltova. Tada bolno zalaje pas.

Nekoliko muškaraca i opet prođe pokraj hrpe dasaka. Netko ogorčeno prokune i reče:

— Pobjegao nam je! Noćas je mrak kao u rogu.

Nekoliko trenutaka bilo je tiho. Osluškuju. Dan čuje kako teško dišu.

I u gradu je sada tiho. Još prije nekoliko minuta grad je bio pun života i tisuću šumova.

Sada je tih, i on osluškuje. Revolverska pucnjava ovdje na kraju grada svuda se čula. Svaki čovjek u Silvertipu pita sebe što se događa.

Dan nepomoćno leži na hrpi dasaka. Kad bi nagnuo u stranu, zacijelo bi mogao pljunuti na glave svojih progonitelja.

Odjednom odjekne neki glas. To govori Hogan Lamm.

— Imat ćemo ga u rukama prije nego prođe ova noć. Tražite dalje, momci! Zatvorite sve prilaze i pripazite na teretna kola, trgovinu i poštu! Naprijed! Sherburn će već negdje iskrsnuti! Bit ću u salunu »Gentlemen« i čekati da ga pronađete i onemogućite. Kad začujem pucnjavu vaših revolvera, stižem!

Muškarci se pogledaše.

Dan još neko vrijeme leži nepomično i razmišlja.

Sada zna mnogo, a svjestan je i velike opasnosti u kojoj se zatekao.

Hogan Lamm je došao sa svojim čoporom u grad i želi ga oderati živa.

Dan je istodobno shvatio i zašto je Josiah Lincoln potpisao s njim toliko ugovora o prijevozu. Sada mu je jasno da će Josiah, na osnovi klauzula u ugovorima, lako preuzeti njegovu teretnu liniju, ako bi se njemu što dogodilo.

A Hogan će se pobrinuti da mu se dogodi.

Tada shvati taj podli plan i jasno mu je da se sada mora boriti. Da, mora to klupko razmotati još noćas.

Ima ovdje šest ljudi na raspolaganju, to je doista premalo protiv Hoganova čopora i Casshillovih bandita, koji ga vjerojatno, također gone. Izgubit će ako to ne riješi jednim smjelim udarcem.

Tako je odlučio Dan.

Zatakne revolver za opasač i oprezno siđe s dasaka.

Dan je često vozio svoja teretna kola kroz indijsku zemlju između Laramiea i Bozemana. Uvijek je bio izviđač vlastite povorke kola. A kao dječak je odrastao u Arizoni i naučio mnogo vještine od tamošnjih Apaša.

Prema tome, umije se pretvoriti u bešumnu sjenku koja u mrkloj noći može ostati nevidljiva.

Dan potraži put do stražnje strane saluna »Džentlmen«.

Oš vremena do vremena čuje šumove i glasove ljudi koji ga traže. Na drugom su kraju grada jednom odjeknula dva pucnja.

Nakon dugog vremena Dan napokon stigne u blizinu dvorišta saluna

»Džentlmen«. Leđima se oslonio o zid neke barake i polagano klizi do ugla.

Zaustavivši se, začuje kako tiho kašljuca neki čovjek.

Iznad stražnjih vrata saluna visi svjetiljka. Kroz prozore pada svjetlo preko dvorišta. Ovdje su zdenac i korita s vodom za goste koji se žele osvježiti.

Dan se pomiče na koljenima. Skinuo je šešir i virka iza ugla i gleda koso prema gore.

Odjednom spazi nekog čovjeka kako naslonjen na baraku promatra dvorište.

Tome se ubrzo pridružuje neki drugi čovjek.

— Jesi li to ti, Cliff? — zapita čovjek pridošlicu. Ovaj potvrdno promrmlja nešto, dođe bliže i nasloni se na baraku pokraj stražara.

— Do vraga! — zareži. — Stojimo svuda ovdje unaokolo i čekamo. Taj je Dan odavno na sigurnom. Sutra će iz svog skrovišta promatrati grad i čekati da gospodar s nama ponovo odjaše na ranč. Ne možemo vječno ostati u ovom gradu. Uzalud čekamo ovdje, Slim. Hogan stoji pokraj bara i pije viski. A u plesnoj dvorani, odmah pokraj saluna, ima plesačica. Rado bih se pozabavio u ovom gradu prije nego ponovo odjašemo na pašnjake.

Drugi čovjek promrmlja nešto nerazumljivo. Kao da taj kauboj baš ne čezne za jeftinim užicima poput svog druga.

Dan otpuže malo natrag. Pretraži tlo i nađe kamen velik poput šake. Baca ga svom snagom. Čuje kako je negdje udario o drvo, a on krene tik uz baraku ali sada potrbuške.

Iza ugla već hitaju ona dva čovjeka.

Žurno ga mimoilaze.

Kroz noć odjekuje neki glas:

— Do vrata, što je ovo?

Znači, tu je negdje i treći čovjek koji nepomičan vreba u zasjedi.

Prva dva kauboja već su daleko.

Dan se podigne. Sav napet, stisnutih zuba hita preko dvorišta.

Put do Hogana Lamma je slobodan.

Uskoro će se naći pred čovjekom koji je na njega nahuškao dvadesetak unajmljenih momaka.

Hogan stoji sam pokraj bara koji bi trebalo da zamijeni blistavo nikleno čudovište. Nema još ni ogledala.

Ne baš visok, ali neobično plećat i jak, rančer stoji pokraj bara. Od vremena do vremena polagano diže čašu i ispija viski, gutljaj po gutljaj.

Oči mu sumnjičavo odmjeravaju goste.

U prostoriji ima mnogo gostiju, ali svi su tihi. Očito svi čekaju i gledaju snažna čovjeka koji je došao u ovaj grad s velikom hordom da ulovi Dana Sherburna.

Shvatili su da je Hogan Lamm zacijelo u dosluhu s Josiahom Lincolnom i Timothyjem Wilcoxom. Nema nigdje ni osnivača grada koji je sama sebe imenovao načelnikom, a svog revolveraša šerifom, a niti tog revolveraša.

Baš kao da Hogan Lamm zapovijeda u ovom gradu.

A gosti — kockarsko društvo koje nije zainteresirano u toj borbi za prevlast — samo promatraju.

Svi ovi ljudi, međutim, ne daju Danu nikakvu šansu. Mnogi su od njih okrutni momci koji se uvijek pojavljuju tamo gdje se kotrlja dolar. Shvatili su da su Josiah i Timo-

thy prepustili Hoganu da slomi Dana. Kako Hogana zanimaju pašnjaci, on će nakon završena obračuna napustiti grad. Tada će sve predati Josiahu Lincolnu i ovaj će, kad Dan bude uništen, napokon postati gospodarem grada.

Hogan malo-pomalo postaje sve nemirniji. Povremeno opipava svoje koltove što mu vise duboko sa strane.

Uzalud čeka nekakav znak od svojih momaka. Zaposjeo je grad kako bi ubio Dana, ali ovaj je očito nestao.

Lamm razdražen i bijesan krene prema vratima.

Nije još ni prešao prostoriju kad se otvoriše stražnja vrata i na njima se pojavi visok čovjek.

Vrata se s treskom zalupiše. Hogan zastane i ogleda se preko ramena.

Ugleda Dana Sherburna.

I on i svi ostali.

Na trenutak postade bučno. Svi napuštaju stolove. Padaju stolice. Noge stružu o pod.

Gosti se povlače prema zidovima. Stvaraju slobodan prostor za obračun. Poneki su već čučnuli pod stolove duž zidova.

Ne moraju, naime, dugo nagađati zašto je upao Dan.

Znaju ujedno da mu zacijelo nije bilo lako da neopažen stigne u salun.

Ali uspio je. Sada stoji i netremice promatra Hogana Lamma, koji se naglo okrenuo dok mu kratke, široke, tamnolute ruke vise iza držaka koltova. Široku je bradu toliko isturio da mu donja usna prekri-va gornju.

Prvi progovori Dan.

— Prijatelju — reče hladno. — Dovedi ste u grad dvadesetak revolveraša i pustili ih da me love poput psa. Na to je prešutno pristao i šerif, koji zapravo i nije šerif, baš kao što ni Lincoln nije pukovnik, načelnik niti sudac. No, gospodine Lamme, možete reći vašim momcima da me više ne traže. Došao sam k vama.

Rančer-razbojnik iskrivi lice.

Lako kimne, a čini se da je ovo kimanje samo potvrda unutrašnje odluke.

Široke ruke Hogana Lamma iznenada posegnuše za dršcima koltova. Izvuče svoje koltove, — a brz je, došao je naime u ovu zemlju kao konjokradica i revolveraš.

Dan je malo sporiji — samo za sićušni djelić sekunde. Revolver Hogana Lamma prasne prvi.

Svi vide kako se Dan lako lećnuo.

Ali mu kolt u desnici nije zadržao.

Prije nego je Hogan dospio drugi put zapucati, zatresti Sherburnov stari kolt.

Hogan polako odstupi korak natrag. Oči su mu beskrajno začuđene.

Tada opali dvaput u pod.

I sruši se.

Gosti netremice gledaju u Dana Sherburna. Košulja, razderana u visini srednjih rebara, postade crvena od krvi. Ali on prijeđe samo nekoliko koraka, odmakne se od vrata i povuče u kut prostorije. Miran i sabran kao da se ništa nije dogodilo.

Vrata se naglo otvore. Nahrupi nekoliko muškaraca. Oni ne uočavaju Dana koga su toliko tražili ali

vide kako na podu leži njihov gospodar Hogan Lamm.

Dan uperi svoj kolt u ljude prije nego su se dospjeli okrenuti.

I tada reče:

— Onesite ga sa sobom i nestanite! Ne može vam više isplatiti nagradu, ako me ubijete, zar ne? Ali ja vam mogu pokloniti nekoliko metaka, ako želite.

Svi drže oružje u rukama i gledaju u otvor cijevi Sherburnova revolvera. A on je čovjek koji je pobijedio Hogana Lamma.

Zavlada muk.

Hogan Lamm se ne miče. Braću su mu susjedi ulovili kao konjokradice i objesili. A on se povezao s banditskom grupom i tako je uspio zadržati svoje pašnjake i postati moćan.

Onda je došao Dan i oteo njegova saveznika Coupa Casshilla.

I tada je izbila mržnja i želja za osvetom.

Ali sada je pobijeđen.

Pohlepni rančer leži na podu.

On više ne može plaćati nadnicu revolverašima, a ne može ih ni štiti.

Situacija se potpuno izmijenila. Lammovi će susjedi sada potražiti svoja ukradena goveda.

Rančеровim je momcima to jasno. Netremice promatraju Dana ali se ne pokušavaju boriti.

Jedan se od njih naglo okrene i izide. Ostali ga slijede.

Nisu čak ni mrtva gospodara ponijeli sa sobom. Zsigurno će sada odjahati na ranč Stirrup i odnijeti sve što budu mogli.

Dan zatakne svoj kolt za opasač.

Polagano izide iz saluna i zakorači na kolnik, a ljudi u salunu postadoše glasniji.

Momci s ranča Stirrup i horda Casshillovih bandita odjahaše iz grada.

Tage Old, Rock Longhorn i još nekoliko ljudi sa sačmaricama krenuše prema salunu.

Na ulazu u poštu pojavi se Ester pod svjetlom svjetiljke. Pogledom traži Dana.

On ide u susret svojim ljudima.

Tage Old zastane teško dišući.

— Nismo mogli van. Momci nas nisu pustili da iziđemo iz trgovine, a opkolili su i teretna kola. Nismo mogli napustiti kuću i nismo znali što se događa.

— Prošlo je — reče Dan. Rukom prijeđe preko lica. Tada pogleda prema gradskoj kući. Iza prozora šerifova ureda gori svjetlo.

Dan zna da tamo može naći Timothyja Wilcoxa, a zacijelo i Lincolna. Čekaju da ih Hogan Lamm oslobodi čovjeka čija im je teretna linija i te kako potrebna, ali kojeg se boje, jer je očito da će se on oštro suprotstaviti njihovim planovima.

Dana obuze iskušenje da sa svojim ljudima ode u ured i oba čovjeka protjera iz grada.

Ali zna da još nije sazrelo vrijeme da to učini. Neki bi taj potez shvatili kao novu borbu za prevlast. Ne može samovlasno otjerati osnivača grada i njegova šerifa.

To se može provesti samo ako tako zaključi skup građana. Tada bi to bilo zakonito.

Ali Dan zna da su ljudi ovdje još previše zauzeti građenjem vlastitih kuća i trgovina i učvršćivanjem svojih položaja. Ovo još nije zajednica.

Ne, sada se to još ne može učiniti.

Dan kimne svojim ljudima i pritom opipa ranu od metka na rebri-

ma. To je samo ogrebotina, ali prilično jako krvari.

— Samo idite — reče svojim ljudima. — Sve je prošlo. A ostale stvari nisu još dovoljno zrele. Možda nikada i neće sazreti, ako se Lincoln sada bude opametio. Velika povorka teretnih kola stići će još noćas. Pripremite sve što je potrebno.

Tada prođe pokraj njih. Ester je nestala, ali kad je ušao u poštu, Dan je ugleda. Čekala ga je. Ona ga čudno pogleda. Pod svjetlom svjetiljke Dan opazi da je silno blijeda.

Priđe joj.

— Morao sam ga ubiti, Ester.

— Znam — odgovori. — Došao je s bandom u grad i htio te uloviti. A kako ovdje nemamo zakona, morao si se boriti za svoj život.

— Tako je — promrmlja Dan. — Timothy im je dao slóbodne ruke da me ubiju. To znam, ali ne mogu dokazati. I čak kad bih mogao dokazati, građani ovog mladog grada....

— Tebi grad nije potreban — prekine ga ona i priđe stolu. Tamo su novine što su stigle s poštanskom kočijom.

Djevojką dohvati novine. Već su stare tri tjedna, a stigle su iz Kansas Cityja.

— Pročitaj ovo — reče Ester.

Dan čita. I po drugi put čita članak.

Tada pogleda Ester i kimne.

— Sada ću ga otjerati do vraga. Možda će se tada tvoj ujak izmijeniti. Možda će se napokon zadovoljiti da bude ono što jest: osnivač grada i agent za prodaju zemljišta i ništa drugo.

Dan iziđe s novinama, prijeđe ulicu i požuri u šerifovu kancelariju. Tage Old i još dva čovjeka što su

stajala pred trgovinom krenuše za njim.

Dan odgurne vrata šerifova ureda.

Josiah Lincoln i Timothy Wilcox sjede za stolom, jedan nasuprot drugome. Lincoln zarumenjena lica zašuti usred rečenice. Očito, upravo nešto prigovara Wilcoxu.

Wilcox posegne za koltom, ali kad je spazio da Dan ne drži oružje u ruci, ispusti držak revolvera. Ustane i zauzme vrebajući, napet stav.

Dan ga odlučno i mračno promatra.

Tada pogleda Josiaha.

— Lincoln — reče. — Morat ćete otpustiti vašeg revolveraša. A on će predati zvijezdu i napustiti grad. On je ovdje završio.

Baci novine iz Kansasa na stol i nastavi:

— Tim Wilcox je prije tri mjeseca metkom ranio šerifa u Kansas Cityju. Za pola sata kreće kočija u Laramie. Poslat ću njome pismo i tada će se ovdje uskoro pojaviti šerifov pomoćnik s nalogom za hapšenje.

Nakon tih riječi pogleda Wilcoxa.

— Drugi primjerak ovih novina objesit ću na oglasnu ploču ispred pošte. Tada će svi vidjeti da revolveraš koga traži šerif nosi šerifsku zvijezdu. Odrecite se vaše dužnosti kao gradonačelnik, Lincoln. I nemojte se više nazivati sucem. Ja ću osobno organizirati izbore. Za tri dana imat ćemo ovdje zakonitu vlast. A pozvat ću i jednog suca iz Salema. To je sve.

Odlučno pogleda Timothyja Wilcoxa i tada iziđe.

Josiah pročita novinski članak. Podigavši glavu s novina, ogorčeno reče:

— Ti budalo, velika budalo! Ne samo što si zabrljao uzdajući se u Hogana Lamma već te sada traži šerif. Idi do vraga!

Timothy kao da ga ne sluša. Netremice promatra vrata kroz koja je izišao Dan. Strese se kao da ima groznicu.

Tada pogleda Lincolna:

— No, dobro, moram nestati iz grada. A ti pričaj ljudima kako si se gadno prevario u meni. Ali, naš ortakluk još vrijedi. Ako isključiš Dana, preuzet ćeš njegovu teretnu liniju i tada ću i ja dobiti svoj udio. Jer ja ću ga, prije nego odem u Kanadu, i zaslužiti.

— Ne znam želim li još tvoju pomoć — poviče Lincoln.

Revolveraš se nasmiješi podrugljivo. Strgne zvijezdu s kaputa i baci je na stol.

— Ipak ti je još potrebna pomoć. Sada ću odjahati oдавde i početi novu igru. Momci Hogana Lamma i Coupa Casshilla ostali su bez gospodara. Sada ću im ja postati gospodarem. A tek kad se ovim krajem budu kotrljale pošiljke srebra i kad počnu stizati kola s teretima, doživjet će Dan prave nevolje. Jamčim ti da on neće moći ispunjavati ugovore. I tada ćeš ga prisiliti da padne na koljena. Čak ni sudac iz Salema neće mu moći pomoći. Upropastit će ga visoke ugovorne kazne. I još nešto, Josiah! Obavijestio sam neke svoje prijatelje da ih ovdje trebam. Ako se uskoro ovdje pojave neki momci koji će se pozvati na mene, unajmi ih kao tjelesne čuvere. Trebat će ti ako želiš zadržati vlast u gradu.

Nakon tih riječi skine s kuke dvije bisage i poče ih puniti svakojačkim stvarima.

Lincoln ga neko vrijeme promatra i razmišlja.

— Zašto ga ne ubiješ, Tim? — napokon zapita.

Revolverlaš podigne svoju desnicu. Lincoln tek sada opazi da je natečena.

— Ne bih ga mogao pobijediti — objasni Wilcox. — Iskrenuo sam ovu ruku kad me bacio na cestu. I ne bi bilo dobro da ga sada ubijem. To bi štetilo TEBI. U ovom gradu ima mnogo građana koji potpuno zavise od tebe. Možda ćeš s neznatnom većinom ipak biti izabran za gradonačelnika. Bolje da mirno i tiho nestanem. Kasnije, kad će Sherburnova teretna linija neprekidno posloovati s gubitkom, nitko neće ni pomisliti da si još povezan sa mnom.

VI

Dan i njegov kolar Charly Skynner, koji je upravo stigao s velikom povorkom teretnih kola iz Montane, križaju na popisu što je sve istovareno.

Ali tada, kao na nevidljivi signal, Dan pogleda prema ulazu.

Josiah ulazi u dvorište, a i on drži u ruci nekakav popis.

Dan mu polagano krene u susret.

Lincoln podigne ruku i pokaže Danu dlan. Ovo nije samo u Indijana nego u gotovo svih naroda znak prijateljstva.

I on reče:

— Dobio sam dobru lekciju, Sherburne. No, sada ćemo ponovno zaključiti mir, zar ne? Možda sam bio

velika budala i mnogo sam stvari loše učinio. No popraviti ću se. Ne želim da se nas dvojica svađamo.

Promatra Dana poput stara orla. Danovo lice osta skamenjeno.

— Između nas postoje ugovori — promrmlja Dan. — Jednog će se dana pokazati jeste li shvatili lekciju, ili ćete i opet ...

Dan zašuti i nehajno odmahne rukom.

Lincoln teško proguta slinu. Shvatio je značenje te kretnje: ako bi se ponovo usudio učiniti nešto nepošteno, Sherburn će ga protjerati iz njegova grada.

Josiah ode, ali je prije toga izgovorio još mnogo ljubaznih riječi.

Sve to ne može prevariti Dana.

Nekoliko trenutaka kasnije Danu pristupi neki čovjek.

Ugledavši ga, Dan skoči i pruži mu obje ruke.

— Jimmy! — razdragano će. — Jimmy. Walker! Nećeš, valjda, ovdje u Silvertipu osnovati novine?

— Zdravo, stari goniču mazgi! — Jimmy Walker se srdačno smiješi. — Štampat ću ovdje prekrasne novine! Svakom gradu trebaju novine. Stigao sam jučer s dvojica kola, a za posljednjih sati nisam radio drugo osim što sam naćulio uši. I sada sam donekle upućen. Za tri dana bit će objavljeno prvo izdanje novina »Silvertip Telegraph«, a ja ću ih početi uvodnim člankom kako bi se otvorile oči i uši ove zemlje. Čuo sam da namjeravaš organizirati izbore. I...

— Sada više ne — Dan se nasmiješi. — To bolje umiješ ti, Jimmy! Znam desetak gradova u kojima izlaze tvoje novine. Već si probudio mnogo pospanaca, a i u mnogo si gradova zvonio na uzbunu dok svi

pošteni građani nisu stali na tvoju stranu. A to će ti uspjeti i ovdje.

— Jasno — odgovori Jimmy Walker. — Novinar ima svoje dužnosti. Mi smo stari prijatelji, momče. Poznajemo se, jer smo uvijek osvajali novu zemlju — ti svojim povorkama kola, a ja novinama. No, ja ti kažem da ću probuditi ove ljude. Bit će to prekrasni izbori!

Dan se zadovoljno nasmiješi. Dolaskom Jimmyja Walkera pao mu je kamen sa srca.

* * *

Josiah se u međuvremenu vratio u grad. Ispred trgovine sretne poslovođu jednog od svojih saluna. Čovjek ga upitno pogleda.

— Skupite sve barmene i sve namještenu i pomoćnike. Donesite iz spremišta teretnih kola sve stvari koje su danas dovezene. Ester sjedi za stolom iza pregrade i priprema poštu za Utah. Salt Lake City postaje sve važnija spojna točka jer do tamo stižu tračnice *Pacific-Uniona*, a jednog će se dana spojiti sa željeznicom na sjeveru.

Djevojka mirno pogleda došljaka. Prepoznavši ujaka, ustane.

— Što želiš? — mirno zapita.

— Morali bismo jednom razgovarati — prijateljski — reče Lincoln.

— Znaš da sam ti uvijek pokušavao naknaditi roditelje i pomoći ti. Tvoj mi je otac bio brat i u nama teče, tako reći, ista krv, zar ne? Pogledaj ovaj grad. Nisam li dobro uložio nasljedstvo što si ga dobila od tetke i dobro upravljao njime? Zašto si otišla od mene i radiš ovdje kao poštanska službenica? To je besmislica! Kako si mogla ovako nešto učiniti? Ja sam osamljen. Nedostaješ mi, Ester.

— Ne možeš me prevariti — reče oporo. — Za tjedan dana bit ću punoljetna. To je ono što te uznemiruje. A ja nisam ovdje bez zaštite, zar ne? Ovdje je drugačije!

Ona mu priđe i pogleda ga. Si-vozelene oči gledaju oštro, a pune, crvene usne napete su i djeluju strogo.

Lice kao da je obuzela sva gorčina posljednjih godina.

— Josiah Lincoln — reče odlučno — mi smo još prije godinu dana završili svoje, zar ne? A bile su mi potrebne tri godine da shvatim kakav si ti lopov. Bila sam još premлада i preglupa. I zbog toga mi je bilo potrebno dugo vremena da te dobro upoznam.

Odahnuvši nastavi:

— A kako je ono bilo u Nebraska? Tamo si htio osnovati grad. Unajmio si nekoliko lopova koji su nastupili kao mjernici željezničkog društva. Svi su doseljenici vjerovali da će budući grad dobiti željezničku prugu i kolodvor. I kupovali su bezvrijednu zemlju, a ti si umakao s novcem.

Nakon tih riječi se okrene, priđe zemljopisnoj karti i prstom pokazuje razna mjesta.

— Kako je bilo u Kansasu? A u Dakoti? Svuda si varao ljude koji su imali povjerenje u tebe. A kad mi je umrla tetka i ja naslijedila velik imetak, uspio si postati upraviteljem tog imetka. Tada si me htio udati za nekog bandita koji bi ti odstupio veći dio nasljedstva samo da dobije mene. Ali ta ti pokvarena igra nije uspjela. A što si učinio ovdje? I ovdje ti ljudi vjeruju. Kad su na svojoj zemlji pronašli srebro, htio si ih protjerati. Od toga ih je spasio samo Dan Sherburn,

posuđujući im novac. I ovdje si imenovao samoga sebe gradonačelnikom i sucem. Oh, točno znam zašto si to učinio. To se nije dogodilo samo zato da budeš gospodar ovdje u zemlji.

— Zaista vrlo loše misliš o meni — ojađeno uzdahne Lincoln.

Ona klimne.

— Znao si da mi je Timothy Wilcox neprekidno za petama. A to ti je bilo drago. Bila sam potpuno u vašoj vlasti. Tako je očito trebalo i ostati, kako biste vas dvojica s mojim novcem postali veliki ljudi. Ali za tjedan dana bit ću punoljetna. I nisam više bez zaštite. Štiti me Dan. Volim ga i nisam više u tvojoj vlasti. Za tjedan dana morat ćeš mi predati obračun. A kad budeš to morao učiniti, nećeš više biti ovdje sudac i gradonačelnik. Tvoj položaj neće biti onako jak kao što bi ti to želio.

— Dobro sam uložio tvoj novac — promuklo promrmlja Josiah.

— Da, u salune, plesne dvorane i kartašnice — oporo reče Ester — to si iznajmio uz visoke kamate. Time plaćaš Timothyja i sve one divlje momke koji rade u salunima. Samo-voljno si dao šerifsku zvijezdu zloglasnu revolverašu. Htio si provoditi red i zakon po svojoj volji. A kad je Fogan Lamm došao s grupom revolveraša u Silvertip da ubije Dana, vi ste to mirno promatrali. Ti si, Josiah Lincoln, veliki lopov. Slutim da još zajedno s Timothyjem Wilcoxom, igraš nekakvu pokvarenu igru. Osjećaj me ne vara, obojicu vas dovoljno dobro poznam. Vi još niste odustali. Samo sada pokušavate drugačije.

Ester zamukne.

Josiah Lincoln zna da je otkrila i prozrela cijelu njegovu igru.

Sada mu postade jasno da ju je potcijenio. Osim toga, još prije nekoliko dana nije znao da voli Dana Sherburna.

— Poslat ćeš, dakle, mene, starca koji ti je uvijek želio samo sve najbolje, do vraga?

— Dat ću ti dovoljno novaca na put kako bi negdje mogao poživjeti — hladno odgovori Ester. — Ali se moraš odreći svojih planova. Predobro te poznam da bih još jednom pokušala s tobom. Nikada nećeš ići ravnim i čistim putem. Uvijek ćeš pokušavati...

— U redu — promuklo promrmlja Lincoln i okrene se prema vratima.

Sada zna da se više nema čemu nadati od Ester. Mogao bi joj se, možda, samo suprotstaviti.

Otvori vrata i iziđe.

Obuze je strah.

Brzo napusti poštu, zaključa je i krene u spremište teretnih kola.

Upravo kad je stigla do Danova ureda, iziđe Jimmy Walker. Dan, koji ga je ispratio, reče:

— Ovo je moja zaručnica, Jim. Ester, ovo je novinar koji će jednog dana ući u povijest Divljeg zapada. Zove se Jimmy Walker. A vjerujem da mi je prijatelj.

— On to točno zna — reče Walker, podigne svoj šešir i nakloni se.

Tada dostojanstveno ode.

Ester priđe Danu i položi mu ruke na prsa.

— Bojim se, Daniele! Upravo je Josiah bio kod mene. Zauvijek smo se rastali. I rekla sam mu da mi za tjedan dana mora predati moj imetak i položiti račun o svakom centu. I... da ćemo se nas dvojice vjenčati.

On joj se nasmiješi. Visok je, mišićav, jak i miran čovjek iz koga zrači snaga.

— Ne moraš se bojati — reče mirno. — Mogu te i hoću štititi.

* * *

Te su večeri u jednom salunu poginula dva čovjeka. Neki se revolveraš iz Teksasa posvadio s njima i obojicu ih ustrijelio prije no što su izvukli koltove.

U nekakvoj uskoj ulici netko je istukao pijanca i opljačkao ga do gole kože.

Za prvih je jutarnjih sati netko ukrao dva osedlana konja privezana za prečku ispred drugog saluna.

Dva su se čovjeka posvadila zbog neke plesačice i jedan drugog isprebijali namrtvo.

Grad postaje divlji. Ovo su samo prvi znakovi.

Iduće jutro stigla je pošta iz Montane u spremište teretnih kola, nakon što su pred poštom izišli putnici istovarena prtljaga i poštanska vreća.

Kočijaš odmah skoči sa sjedala i brzo ode u Danov ured. Sretoše se na vratima, jer je Sherburn upravo izlazio.

— Gospodaru — reče kočijaš — donosim lošu vijest.

Sherburnovo lice ostade nepomično. Samo mu se oči stisnuše.

— Da čujem tu lošu vijest, Whip-Pete — reče on svom čovjeku.

Kočijaš ispljune duhan za žvakanje i grubom, ispucalom nadlaničicom prijede preko lica. Oči su mu upaljene od vjetra i prašine.

— Ljudi u Virginia Cityju nisu mogli objesiti Coupa Casshilla.

Danovo lice postade još bezizražajnije, ali mu se u očima pojave hladni plamčići.

— Zašto — zapita sasvim mirno.

— Zato što je u klancu Alder imao još neke prijatelje koji su mu pomogli da umakne. Ubili su šerifa i izvukli Coupa Casshilla iz zatvora.

Dan kimne. Kao da ga ova vijest uopće nije potresla. Ali duboko u sebi osjeća kao da nekakvo zvono zvoni na uzbunu. Nisu mu potrebne ni tri sekunde da bi znao što će učiniti Coup Casshill.

Casshill će doći da ga ubije.

— U redu, Whip-Pete — kimne Dan kočijašu. — računat ću s Coupom Casshillom.

— Nismo to još nikome rekli, gospodaru — promrmlja kočijaš. — Ali ti sada znaš.

— U redu — reče Dan i ode.

Dan posjeti nekoliko ljudi, među kojima i novinara Jimmyja Walkera. On i njegova dva pomoćnika smjestili su svoju štampariju u nekoj baraci.

Jimmy Walker sjedi u kutu za stolom i piše prvi uvodni članak koji će, zapravo biti samo upozorenje na opasnost.

Novinar podigne glavu i nasmiješi se Danu.

— Rekao sam ti, goniću mazgi, da ćemo uskoro imati izbore. Razgovarao sam već s oko stotinu ljudi. Oni sada strepe od divljih vremena. Noćas je bio ovdje pravi pakao. No, bit će još gore. Ali imam jednu dobru vijest, Daniele! Wes Tucker je stigao u Silvertip. A ja ti kažem da će Wes Tucker postati šerifom.

Dan kimne s olakšanjem.

Pozna je Wesa Tuckera. Ovaj već sjedi borac uživa dobar glas kao krotitelj gradova i sudac. Već je u

desetak nemirnih gradova i logora nosio šerifsku zvijedu. Sve ih je uspio smiriti. A nakon obavljena posla uvijek bi odjahao dalje u potragu za novim, nemirnim gradom. Ovaj čovjek kao da je opsjednut nekom idejom, raspiruje mržnju protiv svakog bezakonja. Nepodmitljiv je. Vrlo je malo ljudi koji su sebi postavili životni zadatak da će smiriti Divlji zapad i ukrotiti nemirne gradove.

I sada je, navodno, stigao u Silvertip.

Prilično je sigurno da će ga građani ovog grada i svi poštteni ljudi pokrajine izabrati za šerifa.

Boljeg čovjeka ne bi ni mogli naći.

Tada ode dalje kroz grad. Posjeti Ester i provede s njome u pošti ugodno pola sata.

Vraćajući se u stanicu teretnih kola susretne Wesa Tuckera koji je upravo izišao iz hotela.

Tucker je mršav čovjek srednja rasta, mirna lica. Odišlo mu je zgužvano. Očito da je dugo jahao. Nosi sijedu šiljatu bradicu koja visi poput prljave ledene svijeće. Oči su mu prodorne i odlučne.

Tucker pruži Danu ruku, jer oni se poznaju. Tucker je ponekad bio šerifom u divljim gradovima kroz koja su se kotrljale povorke Dano-vih teretnih kola.

Oni se dobro poznaju.

— Kada ćeš u mirovinu, Wes? — zapita Dan.

— Za to još ima vremena — namiješi se čovjek gotovo neugledne vanjštine. — Čuo sam za vaš novi grad. I kako sam uvjeren da će se ovdje jednog dana pojaviti nekoliko divljih momaka koji su mi uvijek uspjeli pobjeći, došao sam ovamo. Rekao mi je Jimmy Walker da tre-

bate šerifa. Ja ću preuzeti tu dužnost. Kad se grad smiri, odjahat ću dalje.

— To uvijek činiš, Wes — promrmlja Dan. — A, zapravo, zašto? Čovjek tvoje dobi čeka prve unuke. A ti još jašeš od jednog nemirnog grada do drugog i uspostavljaš red.

Mršavi čovjek slegne ramenima. Lice mu ostaje mirno. Samo mu svijetle oči na trenutak zaiskriše.

— To je moj život, takvim sam ga zamislio. Ako jednog dana više nigdje ne bude divljih gradova i logora, uzgajat ću ruže i prekonoc postati starac. Svakom je čovjeku neka zamisao u glavi. Ja krotim divlje gradove i logore. Ti vodiš povorke kola kroz nemirnu zemlju i pomažeš hrabrim ljudima pri osvajanju nove zemlje. Boriš se s tisućama teškoća na beskrajnim putovima. A ja zatvaram krug. Mi smo potrebni jedan drugome.

— Točno — mirno izusti Dan.

I tada mu ispriča da je Coup Casshill pobjegao iz zatvora u Montani i da će se zacijelo uskoro pojaviti ovdje.

Wes Tucker kimne.

— Moj je cilj da jednog dana ne bude takvih kakav je Casshill u našim državama.

Dan ode dalje.

Kad je stigao u svoju postaju teretnih kola, tamo su ga čekala trojica: Carl Blaine i njegova dva susjeda kojima je Dan posudio novac da ih Josiah Lincoln ne bi protjerao sa zemlje koju nisu još bili isplatili.

Carl Blaine reče:

— Sagradili smo talionicu i istalili smo naš prvi »urod«. Imamo mnogo srebra. Htjeli bismo što prije otpremiti srebro u Salt Lake-City, ka-

ko bismo napokon dobili novac u ruke. Dan i noć smo radili.

Dan kimne. Pogleda preko.

Tamo stoji jedna od teških poštanskih kočija. Dva njegova čovjeka — Rock Longhorn i Dick Sullivan — stavljaju novu osovinu i kočnice. Kotači su već okovani novim željeznim obručima.

Dan pokaže kočiju.

— Kola večeras kreću — reče. — Odvest će srebro. Dat ću upregnuti osam mazgi.

— Ja ću se njome odvesti u Utah — reče Carl Blane. — Kako je s pratiteljima za zaštitu? To je mnogo srebra, a vlasništvo je više od dvanaest obitelji. Svi smo se udružili u društvo.

Dan odlučio:

— Unajmit ću nekoliko kaubojica. Ali vrijeme hita. Odvezite se večeras odavde točno u planirano vrijeme. Priključit ću vam se s kaubojima otprilike deset milja južno od grada. Tamo počinje opasni predio. Mi ćemo vas provesti onuda. A kad kočija dobije u stanici pokraj potoka Clear-Water odmornih osam mazgi, nitko vas više neće stići.

Carl Blaine i ona dva čovjeka su zadovoljni. Dan ode u koral, osedla nekog ružnog indijanskog konja i još jednom odjaše k Ester.

Sve joj rastumači i reče:

— Samo se nemoj zabrinjavati, djevojko. U gradu ima dovoljno ljudi koji će paziti na tebe.

— Da, znam. Jimmy Walker je upravo maloprije bio ovdje s Wesom Tuckerom. On ga upoznaje sa svima. Wes Tucker me pažljivo pogledao. Vrlo mi je drag.

Dan klimne.

— Tucker je kao mladić bio oženjen — objasni. Imao je trgovinu. Jednom ju je neki bandit pokušao opljačkati i pri tom mu je ubio ženu koja mu se pokušala suprotstaviti. Odonda je Wes Tucker silno osamljen i ukrotio je mnogo nemirnih gradova. Budi ljubazna prema njemu, Ester. On je osamljen čovjek koji još osjeća duboku bol.

Ona ga pogleda i kimne.

— Dobro pripazi na sebe, Dane — mirno reče, a Dan osjeti da je i te kako zabrinuta.

Nasmiješi se, poljubi je i iziđe.

Put do ranča Flying-R je dalek, više od dvadeset milja. Svladat će ih tek kad se spusti mrak. Nada se da će mu Hump Lanellée moći prepustiti nekoliko kaubojica. No, to nije sigurno. Možda su mu kaubojici negdje na nekom pašnjaku. Ipak, on će uspjeti i s kaubojima na vrijeme stići kočiju.

VII

Kad je Dan stigao na ranč Flying-R, već su se spustile sjene s brežuljaka, kanjona i planinskih usjeka.

Ranč nije velik.

Tu je rančerska kuća sa četiri prostorije, kuhinjom i uz nju blagovaonica. Desno je spavaonica u kojoj ima mjesta za dvanaest kaubojica. Na drugoj su strani staje, sjenik i nekoliko koralja.

Kad je Dan ujahao u dvorište, otvorila su se vrata i na njima se pojavila June Lanellée, rančerova mlada sestra, odjevena u plave isprane traperice i košulju, a na nogama su joj lagane mokasinke.

Podalutisom odmakne pramen kose sa čela. Ruke su joj, naime, oblijepljene tijestom. Očito je mijesila kolač.

— Zdravo! — poviče. — Da sam to znala, odjenula bih svoju najbolju haljnu, Dane! Samo uđite, upravo sam ispekla kolač s jabukama, a dobit ćete i kavu.

Toplo mu se i srdačno smiješi.

Ali oči kao da su malo tužne. Ona je osamljena djevojka. Ovaj joj se čovjek odmah dopao, čim ga je ugledala prije nekoliko dana. Ali zna da već pripada drugoj djevojci.

Ona se okrene prema vratima.

— Izgorjet će mi kolači u pećnici — brzo reče i nestane.

Dan sjaše. Šeširom strese prašinu s odjeće i ogleda se. Ne vidi ni žive duše. Kao da je djevojka sasvim sama na ranču.

Popne se na verandu i uđe. Djevojka kleči pred štednjakom i vadi zlatno pečeni kolač iz pećnice. Vrlo primamljivo miriše. Tada ustane i pogleda Dana.

— Sjednite, Dane. Skuhat ću kavu.

— Žuri mi se — odgovori Dan ukratko joj razloži zbog čega je došao.

— A ja sam već pomislila da ste došli meni u pohode i da kušate moj slavni kolač od jabuka — nasmiješi se.

Prije nego joj je uspio odgovoriti, djevojka nastavi:

— Moj je brat s momcima na pašnjaku. I naši su susjedi tamo sa svojim kaubojima. Pregledavamo goveda s ranča Stirrup. Mnoge životinje imaju loše krivotvorene žigove. Dijelimo između nas goveda Hogana Lamma, jer je on došao u ovu zem-

lju s jednom jedinom kravom i odmah nas počeo potkradati. Sada uzimamo stoku natrag. Pašnjak je petnaest milja odavde. Teške biste ga našli, Dane. Odjahat ću s vama do tamo.

— Hvala, June — promrmlja Dan i shvati kako bi ova mlada djevojka mogla biti divna drugarica nekom muškarcu. Ali njegovo se srce već odlučilo za Esteru.

Htjede se okrenuti, izići i osedlati konja za djevojku. Već je zaustavio da zapita: — Koju životinju jašete, June?

Ali, iznenada je osjetio opasnost.

Ruka mu i nehotice posegne za koltom i htjede se naglo okrenuti.

Ali neki hladni i suhi glas reče:

— To sam ja! Polako se okreni i izidi. To sam ja, Coup Casshill!

Dan polako izdahne zrak.

I okrene se.

Sunce je zašlo. Samo crvena zrakica svjetla na zapadu još malo svijetli.

Coup Casshill stoji ispred otvorenih vrata. Netremice promatra Dana. U ruci nema kolta, ali obje mu ruke vise, spremnih šaka, svaka uz držak kolta.

Ne može ga se posve jasno i oštro razabrati, ali vidi se kako mu je odjeća poderana, a on prašan, oznojen i obrastao bradom.

Za njim je dug put, zacijelo je neprekidno jahao skrivenim stazama, izbjegavao naselja i gradove i kretao se zemljom poput progonjena vuka. I potjera mu je neko vrijeme bila za petama, a nije mu bilo lako umaći.

Ali sada je ponovo na svom lovnom području.

NOVI HIT! HITCHCOCK

bira za vas

Na 144 stranice najbolje kriminalističke pripovijetke poznatih svjetskih autora u izboru majstora trilera, glasovitog filmskog redatelja Alfreda Hitchcocka! Novo, napeto, zabavno, uzbudljivo! Za mlade i stare ljubitelje krimi-literature!

Potražite kod svog prodavača novina svakog 25. u mjesecu –
**HITCHCOCK
BIRA ZA VAS**

Dan čuje kako je djevojka uzdahnula. Pogleda je. Pod svjetlom svjetiljke spazi da je naglo poblijedjela.

— Ne mičite se, June. — reče oštro.

Tada se zagleda u visoku, tamnu i mršavu pojavu ispred vrata.

— Izlazim, Casshill — prigušeno izgovori.

Coup Casshill se pomakne unatrag. Spusti se niz tri stepenice verande i onda sve natraške prijeđe dvadeset koraka preko dvorišta.

Zastane, malo se nagne naprijed i čeka spuštenih ruku, spremnih da se brzo posluže oružjem.

Dan izađe, spusti se niz verandu i ostane stajati.

— Uzalud si se toliko trudio, Sherburne — promuklo zaškripi Casshillov glas. — Nisu me uspjeli objesiti u Virginia Cityju. I ja sam se vratio kući, zaista sam stigao kući. Moj je konj pola milje odavde onemoćao i nije mogao dalje. Htio sam ovdje ukrasti konja, a našao sam tebe. Nije li ovo za mene sretan dan?

Dan čuje te riječi, ali čuje i kako je June iza njega izišla iz kuće.

I ne okrenuvši glavu reče:

— Uđite u kuću, June! Samo mi otežavate položaj, djevojko. Ne uplićte se u ovo.

— Moram se uplesti — oporo odgovori ona. Tada joj glas odjekne čistije, upornije, ali s prizvukom očajanja.

— Casshill, Coup Casshill — reče.

— Nećete valjda ovdje silom izazvati borbu. Odjahat ćete, zar ne?

— Zašto bih odjahao? Prije toga moram ga ubiti — zaprijeti bandit. — Ne znaš, djevojko, što mi je učinio? Taj me momak vukao duže od

dva tjedna kao zarobljenika kroz Montanu. Htio me izručiti krvniku i nije znao za milost. A kasnije sam čekao u ćeliji na smrt osuđenih da me...

Casshillu ponestade glasa. Ali tada promuklo nastavi:

— Ipak sam im uspio pobjeći! A sada me ništa na svijetu neće spriječiti da ubijem ovog lopova. Čak me ni ti, June, ne možeš u tome spriječiti!

Coup Casshill odjednom protisne neki oštri zvuk.

Istodobno, obje Casshillove ruke posegnu za dršcima revolvera. Nevjerojatnom brzinom gotovo je dočarao u ruke oba revolvera.

Da, istina, Dan je borac. On je pravi borac, jer prijevoznik teretnih kola to mora biti kad vodi povorku kola kroz divljinu i kroz indijansku zemlju u nemirne gradove i obitavališta.

Ali borac Dan nikad nije bio revolveraš.

Revolveraši poput Coupa Casshilla, Timothyja Wilcoxa i onakvi kakav je bio i Hogan Lamm, danomice, godinama, uvijek nanovo satima vježbaju sa svojim revolverima.

A to je i Coup Casshill radio godinama.

Ali Dan nije, jer borba revolverom nije mu životni cilj.

Usprkos tome, Dan je uistinu vrlo, vrlo dobar borac.

Ugledao je vatru iz revolvera Coupa Casshilla prije nego je uspio opaliti. Metak ga je pogodio u lijevo rame i žestoko odbacio. Posrnuo je u stranu.

Drugi ga metak pogodi u nogu i on se sruši na koljeno.

Ali tada opali, a pogada točno.

Odjednom osjeti kao da kleči u čamcu što se ljulja, a ne u prašini dvorišta.

Gubi svijest i pada.

* * *

Osvijestivši se, ugleda iznad sebe zvijezde. Osjeća bol u ramenu i nozi.

Tada začuje djevojčin glas.

— Pomozi mi, Dane! Pomozi mi! Ne mogu te odnijeti u kuću, Daniele! Moraš ustati!

Osjeća kako ga vuče za ruku na njegovoj zdravoj strani i pokušava ga osoviti na noge.

Tada joj on, stenjući, pomogne. Zajednički uspijevaju. On položi desnu ruku preko djevojčina ramena. I tako se tegobno, teško dišući, ulažući sve svoje napore, popeše uza stepenice verande u kuću.

Zna da je još, uzdišući, pao na krevet. Tada se ponovo onesvijestio.

* * *

Polagano se budi. Čini mu se da je plivač koji kroz mračnu dubinu jezera mora, boreći se, doprijeti do svjetla.

To mu uspije. Pogled mu postade jasniji.

Dan shvati da leži u Juninu krevetu i u njezinoj sobi. Da, ovo je djevojačka soba. Kroz prozor sije sunce. Mora da je kasno popodne.

Sve je mirno.

Danu se odjednom učini da je sasvim sam na ovom ranču. Osjeća bol u lijevom ramenu i lijevom bedru.

Odjednom se sjeti da se borio s Coupom Casshillom. Sjeća se da je vidio Casshilla kako pada.

Ali ništa više ne zna.

Pomakne desnu ruku. Zdrava je i upotrebljiva. Odgurne pokrivač u

stranu. Rame mu je čvrsto i dobro previjeno. Ako je June Lanellee to uspjela učiniti bez ičije pomoći, to je velik uspjeh za djevojku. I na Danovu je bedru čvrst zavoj.

Dan s mukom sjedne. Htjede ustati, ali mu ne uspijeva. Bol je prejak, a zbog slabosti mu izbija znoj po cijelom tijelu.

Uzdišući ponovo legne, povuče pokrivač na sebe i čeka. Čeka i osluškuje. Od nestrpljivosti prožima ga vrućina, ali, možda je to i groznica. Razmišlja o prijevozu srebra i o tome kako nije uspio osigurati pratnju kroz opasnu zonu.

Gorko uzdiše, može se jedino nadati da pošiljka nije napadnuta.

Bila je to loša igra sudbine što je Coup Casshill trebao odmorena konja i htio ga nabaviti baš na ovom ranču.

Odjednom postade umoran. Tone u polusan iz kojeg se svaki trenutak ponovo budi. Temperatura mu se podiže i dočarava mu razne prizore.

Kasnije se potpuno razbudi.

Vani odzvanja topot kopita.

I tada uđu June Lanellee i njezin brat. Na njima se vidi da su dugo jahali. Oznojeni su i prašni.

Vani konji dašću.

Djevojka sjedne na rub kreveta pokraj Dana. Hump Lanellee stoji uz podnožje i upitno promatra Dana.

— Hvala vam, June — promuklo će Dan.

— Došla sam prekasno — reče djevojka. — Morala sam te najprije otpremiti u kuću i staviti zavoj na rane. Morala sam zaustaviti krvarenje. Da, a onda sam odjahala. Ali izgubila sam više od dva sata previ-

jajući te. Moj brat i njegovi kauboji su odmah dojahali. Ali su stigli prekasno. Našli smo poštansku kočiju opljačkanu.

Djevojka spusti glavu, rukom prijeđe preko očiju i uzdahne.

Dan zastenje.

— A moji kočijaši? — A Carl Blaine? i Srebro?

— Kočijaš je bio mrtav. Njegov prijatelj i Carl Blaine su ranjeni. Konji ubijeni, a poštansku su kočiju zapalili.

Ovo je rekao Hump Lanellee.

Dan zadržće. Pomakne se kao da će skočiti iz kreveta.

Ali June ga čvrsto zgrabi.

— Nema smisla, Danijele — odlučno će.

To i on uviđa. Ponovo se olabavi. S gorčinom podnosi da je ranjen i da je nemoćan.

Hump Lanellee se nakašlje i tada blago promrmlja:

— Slijedili smo tragove bandita, ali već su bili stekli preveliku prednost. Uspjeli su odnijeti i teške srebrne poluge. Tada smo izgubili tragove. Brežuljci su prokleta isprepleteni i tamo su se tragovi izgubili. Ali naš indijanski izviđač još traži. Mnogo smo mu toga obećali. Zaradit će toliko da će postati bogat čovjek. I on će jednog dana otkriti skriveni logor Cassillove bande kojom sada rukovodi Timothy Wilcox. To je samo pitanje vremena. Spretnom Indijancu ništa ne promakne. Samo treba vremena.

Dan kimne.

— Hvala vam — promrmlja. — Možda biste mogli...

— Odmah ću odjahati do Estere — prekine ga June. — Reći ću joj da ćeš uskoro sjediti u sedlu i doći

u Silvertip. Obavijestit ću i tvoje ljude. Je li Tage Old, tvoj predvodnik, u Silvertipu?

Dan kimne.

— June, moraš otići i do novinara Jimmyja Walkera i Wesa Tucera koji će, vjerojatno, postati šerif. Reci Tuckeru neka pripazi na Esteru. Bojim se za nju. Sada nisam u Silvertipu i ne mogu je štiti. A njoj je potrebna zaštita. Ponovo je ugrožavaju ujak Josiah Lincoln i Timothy Wilcox.

— Sve ću to urediti — ozbiljno obeća June i stavi ruku na Danovo čelo. Tada mu se nasmiješi i iziđe gipkim koracima.

Hump Lanellee još stoji pokraj podnožja kreveta.

— Moram zakopati Coupa Casshilla — objasni i iziđe.

Dan zatvori oči.

Ponovo ga obuze slabost. Iscrpljen je i umoran. Bole ga rane. I strahuje za Esteru.

Osjeća da je u opasnosti. Za nekoliko dana postat će punoljetnom, a jasno je kazala Josiahu Lincolnu da će od tog dana sama upravljati svojim imetkom.

Josiah će se usprotiviti svim snagama.

Ali to nije sve.

Ono što je možda još gore, jest da Timothy Wilcox već odavno opsjeda Esteru — i to ne samo zato što će ona uskoro biti bogata, a on i Josiah siromašni.

Dan ne zna kako će se dalje razvijati događaji. Postoji zacijelo mnogo mogućnosti, ali Wilcox i Lincoln će sada ići na sve. Sve će uložiti na jednu kartu.

Da, Ester je u opasnosti...

Sve su majstorske usluge danas vrlo skupe, a u vašoj kući, u vašem vikendu, na vašem automobilu ili čamcu uvijek treba nešto popraviti, dotjerati i obnoviti. Ako želite uštediti novac i olakšati posao, onda nabavite

SAM

SVOJ MAJSTOR

list, u kojem ćete naći tisuću potrebnih savjeta i uputa za niz zanata, koji su vam potrebni za održavanje kuće i vikenda, za nadogradnju i poboljšanje vaših životnih uvjeta uopće.

Za hobiste naše stalne rubrike:

Filatelist, numizmatičar, ribič, lovac, kinolog, oružar, vrtlar, tajne zanata.

Dana je svladala slabost. Utonuo je u dubok san.

Spavao je dvadeset i četiri sata.

Kad se probudio, rane su ga još samo malo boljale. Zatvorile su se.

Dan uzdahne, sjetio se mnogo čega.

U susjednoj sobi netko zveckaa posuđem.

Ušla je June s poslužavnikom. Osjeća se miris pečene piletine.

Lice joj je vrlo blijedo, izbjegava Danov pogled.

Brat je slijedi i govori:

— Mora da si silno gladan. No ovaj će te pijevac ojačati.

Dan ne mari za njegove riječi. Zaboravlja čak i glad.

Pogleda June i zamoli:

— Pogledaj me, June! I reci mi već jednom kako je u Silvertipu i što je s Esterom.

Glas mu je promukao. Strah mu je stisnuo grlo, jer vidi suze u Juni-nim očima.

— Oh, ne mogu mu ispričati — prigušeno prošapta June i pride prozoru. Odložila je pladanj s jelom.

Dan pogleda Humpa Lanelleeja.

— Da čujem, prijatelju! — protisne kroza zube.

Lanellee uzdahne.

— To je samo pitanje vremena. Naš će prijatelj Indijanac uskoro otkriti logor. Tada možemo skupiti jaku grupu i napasti bandu. Možda već sutra, ili za nekoliko dana, Indijanac će...

— Što je s Esterom — promuklo zapita Dan.

— Nestala je bez traga — promrmlja Hump Lanellee. — Nije više u Silvertipu. A njezin je ujak raspisao nagradu od četiri tisuće

dolara za onog tko je pronađe i dovede.

— To mu je slično — prezirno izusti Dan. — Oteo ju je njegov ortak Timothy Wilcox ili ju je pod nejakvim izgovorom izmamio iz grada. A tako dugo dok je nema, može Lincoln raditi s njezinim novcem što hoće, baš kao što je radio i dosad.

Dan pogleda rančera.

— Trebam odijelo, Hump.

June pride krevetu.

— Ne možeš jahati, Dane — brzo ga upozori. — Imaš rupu u ramenu, i još jednu ranu na bedru. Izgubio si mnogo krvi i...

— Moram pronaći Timothyja Wilcoxa i s njime se nagoditi prije nego se Esteri nešto dogodi — odgovori Dan. — Već ću smoći snage. Nisam tako teško ranjen. Jahao sam jednom sedamdeset milja s indijanskom strelicom u ramenu i uz to sam morao sebi pucnjavom krčiti put. Prilično sam izdržljiv.

On sjedne i izvadi batak iz zdjele. Poče jesti.

— Treba mi odijelo, Hump — ponovi oštro.

Brat i sestra izmijene poglede.

Odjednom se izvana začuje topot, tih i gotovo bešuman. Konj zacijelo nije potkovan. Hump Lanellee brzo izađe iz kuće.

June pogleda Dana koji je žvakač. Ulije mu vina u čašu i doda mu. Kad je ispio, zapita:

— Što namjeravaš, Daniele?

— Idem u planine. Ako budem dovoljno dugo onuda jahao, zacijelo ću naići na nekog bandita. Zamolit ću ga da me odvede Timothyju Wilcoxu. Tada ću se pokušati sporazumjeti s njim. Pokušat su ga ura-

zumiti. Ponudit ću mu više novaca nego Josiah Lincoln. Ne mogu čekati dok vaš Indijanac otkrije banditski logor. Moram nešto učiniti. Wilcox nije budala. Ako mu ponudim dovoljno novca, prihvatit će moj prijedlog i otići preko granice. Može dobiti od mene ono što mu je i Lincoln obećao, a ne mora učiniti ništa zbog čega bi ga jednog dana objesili. Moram pokušati. Ester ima na to pravo. A vi me nemojte zadržavati.

Djevojka htjede nešto reći, ali tada ponovo brat uđe u sobu. Oči Humpa Lanelleeja svjetlucaju.

On reče:

— Došao je Indijanac. Skupljam svoje ljude. Dovest ću susjede i njihove kauboje. June će odjahati u Silvertip i nagovoriti Wesa Tuckera i sve poštene ljude da krenu. Iduću noć odvest će nas Indijanac u brda. Poći ćemo zaobilaznim putem, a kasnije ćemo se uspinjati pješice. Tada ćemo druge noći...

— Ne mogu čekati tako dugo — promrmlja Dan. — Donesi mi odijelo i moje koltove, Hump! Moram odjahati. Neka me Indijanac uputi bar približno. Želim biti u logoru i pokraj Estere prije nego vi počnete pucati.

Hump Lanellee ogorčeno odmahne glavom.

Ali June reče:

— Učini kako ti kaže, brate!

— Mogao bi odjahati u smrt, sestro!

— Možda! Ali ja ga razumijem i shvaćam. On voli Esteru. I zato mora odjahati. Ja to razumijem. Kad nekoga voliš...

Ona zašuti i ode.

Dan pije i jede. Ne jede samo zato da utoli glad.

Tijelo mora ojačati što prije.

Hump ga neko vrijeme promatra i sve mu je jasnije koliko je Dan odlučan čovjek.

Uzdišući reče:

— No, dobro, Dane, okušaj sreću na svoj način. Ne vjeruješ baš u nas. Ali kažem ti da ćemo prekосу tra noću biti na mjestu i postrijeljati cijelu bandu. Računaj s nama.

— Računam s vama! Ali moram se pobrinuti da banda ne iskoristi djevojku kao taoca. Ili mislite navali na logor, iako je djevojka zarobljena?

— Ne mislimo — odgovori Hump i iziđe.

Dan je sve pojeo — cijelog kokota, dvije jabuke, komad hladna pečenja, hrpu kolača i ispio gotovo čitavu bocu crvenog vina.

Tada mu June donese bratovo odijelo, rublje, njegov opasač i koltove.

— Staviti ću ti nove zavoje i jače ih stegnuti, prije nego odjašeš — reče odrešito.

— June, ti si dobar drug — odgovori Dan.

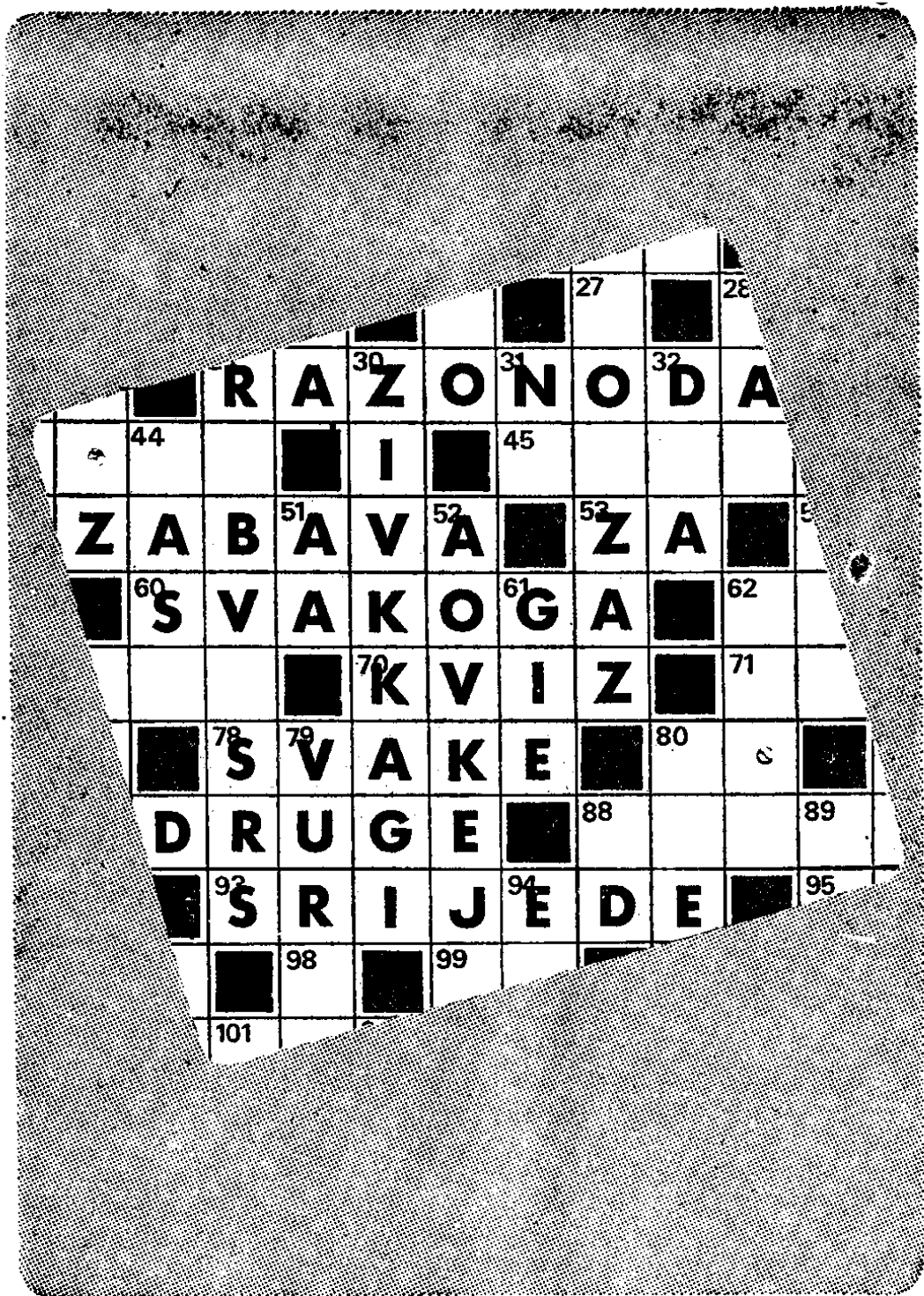
VIII

Dva sata kasnije Dan krenu. Tek je pri drugom pokušaju dospio u sedlo.

Indijanac ga promatra. Star je i naboran. Opiše Danu smjer i zemljište.

Dan kimne Juni. Humpa više nema.

— Mnogo sreće, Daniele — ozbiljno reče June. Mahne mu rukom, okrene se i brzo nestade u kući.

Neće da vidi njezine suze. I ne vjeruje da bi Dan ovako slab mogao uspjeti. Ipak, i ona bi na njegovu mjestu učinila isto.

Dan je odjahao.

Stari Indijanac dugo gleda za njim. I tada svojim jezikom promrmlja:

— Veliki se poglavica ne plaši, a lukav je i snažan. Zaista je velik poglavica.

Naslonivši se o zid pokraj staje, odmara se.

Dan jaše. Sve ostavlja za sobom, i samo misli na svoj zadatak. Razmišlja što će učiniti kad se nađe licem u lice s Timothyjem Wilcoxom, ako je on zaista oteo djevojku.

Već se spustila noć. Zvijezde blistaju.

Dan jaše dalje.

Rane ga bole. I umoran je.

Ali on je snažan muškarac, rane su mu dobro previjene. Život ga je učinio otpornim i već je nekoliko puta bio ranjen, a morao je usprkos tome jahati i boriti se.

Osjeća se silno osamljenim. Kao da se mora boriti protiv cijelog svijeta.

Polagano i neprekidno jaše, slijedeći naznačeni pravac. Jaše kroz divlje klanice, traži put kroz udoline i šume.

Pred jutro, kad mu se konj uplašio krika nekakve noćne ptice i uplašeno skočio u stranu, pao je iz sedla. Već je prije toga, napola spavajući od silna umora ležao iznad jabučice sedla, čvrsto se držeći.

Prilično je snažno udario o tlo — i izgubio svijest.

Ne zna da mu se rana na ramenu ponovo otvorila i da mu je zavoj natopljen krvlju.

Osvijestio se ukočen.

Ugleda pred sobom nekog bradata momka u prilično otrcanoj odjeći, kako lica, iskrivljena u čudan smiješak, gricka vlat trave, ali ga ipak oštro i hladno promatra.

U ruci drži Danov kolt i nemarno ga vrti.

— Ti si Dan Sherburn, vlasnik prijevoznog poduzeća, zar ne? — zapita momak i ispljune travu.

Dan polagano sjedne.

Opipa zavoj na leđima i ogleda se. Njegov konj stoji pokraj druge životinje ispod stabla. Unaokolo su velike stijene između kojih raste trava i grmlje. Prema zapadu se otvara ulaz u nekakav klanac poput goleme pjuške. Prirodni most od izglodana kamenja proteže se iznad otvora klanca.

Dan ponovo pogleda čovjeka.

— Je li Ester Lincoln kod vas? Ti pripadaš Cassillovoj grupi koju sada vodi Timothy Wilcox, zar ne?

— Možda — otegnuto će čovjek.

— Odvedi me Wilcoxu — reče Dan i jedva ustane. Malo posrne pokušavajući da se odupre bolnoj ukočenosti.

Promatra neznanca koji je, iskriživši lice, uperio svoj kolt u njega i još čuči na petama.

— Zaveži mi oči, ako si nepovjerljiv, i odvedi me Wilcoxu — ponovi Dan. — Moram razgovarati i predložiti mu posao. Ako se srušim putem, priveži me za konja. Ali me odvedi Wilcoxu.

Čovjek razmišlja. Tada kimne.

— Možda nam zaista ponudiš dobar posao, Sherburne — reče. — Da, Timothy Wilcox je naš gospodar. Ali ni jednome od nas nije se

ŽIVOT

ljubavni
roman izlazi
svakog tjedna
(u utorak)
Cijena
5 dinara

LASO

vestern roman
izlazi
svakog tjedna
(u petak)
cijena 5 dinara

TRAG

biblioteka
kriminalističkih
romana izlazi
svakih 14 dana
cijena 10 dinara

POPAJ

strip-zabavnik
izlazi svakih
14 dana
(u ponedjeljak)
cijena 5 dinara

SIRIUS

biblioteka
znanstvene
fantastike
izlazi svakog 5.
u mjesecu
cijena 10 dinara

ALAN FORD

super strip
izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 6 dinara

TOM I JERRY

Vrtirep-strip
za djecu izlazi
svakih 14 dana
(u srijedu)
cijena 5 dinara

baš osobito svidjelo što je doveo djevojku u logor. No vidjet ćemo.

Prije no što je Dan sjeo u sedlo, momak mu zaveže oči.

Jahali su satima. Jednom su se odmarali, ali Dan nije smio skinuti rubac s očiju.

Popio je malo vode s izvora, odmarao se otprilike jedan sat i još jednom vlastitim snagama uzjahao konja.

Bandit reče:

— Ti si čvrst momak, brate. Mislio sam da ćeš se srušiti s konja. Ali si ipak uspio. Za jedan sat smo tamo.

Udarci kopita odjekuju od kamenja, zatim šljapkaju u vodi i ponovo odzvanjaju od kamenja i šljunka. Tada postade hladno. Topot odjekuje kao da su ušli u nekakav nadsvođeni prostor. Danu se učini da jašu kroz neko stjenovito ždrije-lo ili spilju.

Potpuno je iscrpen, rukama se čvrsto drži za jabučicu sedla.

Tada se konji odjednom zaustaviše.

Neki glas glasno i gotovo očajnički zove:

— Dan, Daniele, oh, Daniele!

To je bez sumnje Esterin glas.

Dan podigne ruke i strgne povez s očiju. Pogleda u smjeru glasa.

I ugleda Ester.

Neki joj čovjek ne da k njemu, čvrsto je drži za ruku i odvodi je u drvenjaru iako se ona otima. Zatvori vrata i stavi drvenu gredu.

Djevojka se pojavi na prozoru nalik na puškarnicu. Više ga ne zove, samo ga mirno promatra.

On uzdahne i ogleda se.

Nalazi se u kotlini s nekoliko spilja u stijenama. Ništo drugo nego

golema lisičja jazbina s pet ili šest drvenjara, nekoliko korala i zaštitnih streha.

Na kraju, Dan ugleda muškarce kako stoje ispred najveće drvenjare i promatraju ga hladno i nemilosrdno.

Korak ispred njih stoji Timothy Wilcox, zloglasni revolveraš. On im je vođa. Svaki vučji čopor ima vuka predvodnika.

Tako je i ovdje.

Wilcox hladno proučava vlasnika prijevoznog poduzeća.

Tada mirno reče:

— No, uštedio si mi mnogo truda. Došao si k meni. Što hoćeš?

Dan se još prije jedne minute jedva držao u sedlu. Ali sada mu ponovo iz skrivenih dubina navire snaga. Upornost mu još jednom vraća samopouzdanje.

Pogledavši druge, Dan počeo govoriti:

— Oteli ste djevojku kako ne bi mogla preuzeti nasljedstvo i da prokleti lopov može i dalje upravljati njezinim imetkom. Josiah Lincoln je Wilcoxov ortak. Ta dva čovjeka zaigrala su paklensku igru. Wilcox vam je zacijelo obećao mnogo novaca. Ali taj novac mora najprije dobiti od Lincolna. I zbog toga je sve ovo ucjena i otmica. Oteli ste djevojku, ili bar na to pristali.

— Što hoćeš? — oštro poviče Wilcox i i potegne kolt.

— Dat ću vam dvadeset tisuća dolara ako mogu odmah odjahati s djevojkom — reče Dan. — I dat ću vam trideset tisuća dolara, ako mi date kolt i ne budete se uplitali kad izazovem Wilcoxa na dvoboj.

Ljudi ga netremice promatraju i šute. Ali Wilcox prozbori:

— Prilično si očajan i zbunjen, veliki čovječe. A doimaš se kao da ćeš se svaki čas srušiti s konja. Došao si ovamo, nudiš velike novce i očekuješ da mi moji momci okrenu leđa. Ti si budala! Ali ipak ću ti ispuniti želju. Sjaši s konja. Wego, možeš mu dati kolt. Zašto bi ponosni Dan Sherburn uzalud došao ovamo?

Dan odahne. Jedva sjaše. Kad je stao na zemlju, morao se držati za konja, jer se sve oko njega počelo okretati.

Svladao je napad slabosti, uspravo se i prišao konju razbojnika koji ga je doveo u logor.

Ispruži ruku.

— Da mu zaista dam revolver? — zapita taj čovjek.

— Daj — hladno odgovori Wilcox. — Nešto sam mu dužan i neka to odmah dobije. Uskoro će shvatiti kakva je velika budala.

Čovjek izvuče iz opasača kolt i spusti oružje u Danove ruke.

Dan ga gurne za opasač i okrene se.

Ljudi iza Wilcoxa brzo se pomaknuše u stranu. Netko otjera konje.

Wilcox stoji sam nasuprot Danu.

Wilcox djeluje vrebajuće, grubo, hladno i nemilosrdno. U očima mu blistaju plamičci hladna bijesa.

Ljudi sve to promatraju i šute.

Nisu previdjeli da se Dan jedva drži na nogama. Košulja mu je naprijed otkopčana. Mogu vidjeti zavoj. A kad se kretao, opazili su kako vuče nogu.

Ova ih se snaga i hrabrost doima. To su još jedine osobine koje na njih djeluju.

Još su zadržali ono posljednje: dive se hrabrom čovjeku.

Odjednom ne mrze više ovog vlasnika prijevoznog poduzeća.

Samo Timothy Wilcox osjeća mržnju.

Drži ruke u visini prsiju. Budući da nema kaputa, vide se njegovi koltovi u udubinama ispod pazuha.

Spreman je, ali ipak još reče:

— Oduvijek sam slutio, Sherburne, da ćemo se nas dvojica jednog dana ipak boriti za život. Otjerao si me iz grada i istukao pred djevočinim očima. To ti nikada neću zaboraviti. No, kad dobijem svoj dio od Lincolna, otići ću s djevojkom u Kanadu. A sada počni, Dane Sherburne.

Dan nekoliko puta duboko udahne zrak. Tada bez riječi izvuče svoj kolt — i pri tome zna da ovaj put nema što da žali — ovaj put ne!

I opet je sporiji od svog protivnika. Tako je već bilo i s Hoganom Lammom i Coupom Casshillom.

Wilcox najprije potegne desno oružje.

Njegov metak skine Danu šesir s glave.

Dan opali i opet samo jedanput. Da, njegovi su protivnici brže potezali oružje, to je uspjelo Lammu, Casshillu, a i sada Wilcoxu.

Ali njemu je potrebno samo jednom da opali. Tada zavlada muk.

Ljudi se ne miču. Netremice gledaju u Wilcoxa koji leži na zemlji. Tada pogledaše prema Danu.

— Dakle? — zapita on i redom ih pogleda.

Iz drvenjare odjekne Esterin glas. Uvijek ga nanovo doziva imenom.

— Dakle? — još jednom zapita Dan.

Jedan od ljudi odjednom istupi naprijed i malo podigne ruku.

— Bio sam uvijek protiv toga — objasni. — Uzmite djevojku, Sherburne i nestanite. Ne mogu reći da ste mi dragi, jer mi smo suviše različiti. Ali na neki sam način sretan što će otići djevojka. A što se mene tiče, završio sam u ovom kraju i odjahat ću odavde. Charly, Jimmy, idete li sa mnom?

— Idemo — kimnuše dva čovjeka.

Ostali još netremice promatraju Dana. Ali on krene i ode u drvenjaru. Ukloni gredu, otvori vrata i djevojka mu se nađe u zagrljaju.

Ne govore ni riječi, samo se grle.

Neki čovjek dovede Danova konja.

— Odjašite — reče. — Mi napuštamo ovaj logor. Sutra ćemo već biti rasuti na sve strane. Čuli smo da je Wes Tucker stigao u Silvertip i da će postati šerif. A vidjeli smo kako se ovuda po brdima šulja neki Indijanac koji je, možda, već otkrio naš logor. Završili smo ovdje. Samo nas je još Wilcox držao na okupu. Ali banda se već raspala kad je doveo djevojku u logor. Za većinu od nas to je bilo previše. Odjašite! Odjašite prije nego nekom od nas padne na um neka loša misao. Samo ćemo još podijeliti srebro i onda ćemo nestati.

Čovjek ode.

Dan se jedva uspne u sedlo i promatra Esteru kako se penje na konja.

— Odjašite kroz onaj tunel! — poviče neki čovjek.

I oni odjahaše.

Logor ostade iza njih.

Uskoro su u kanjonu što ih vodi na istok.

Djevojka pogleda Dana.

— Možeš li još ostati u sedlu, Dane. Oh, najdraži moj, znala sam da ćeš doći. A sada se opet osjećam sigurnom i zaštićenom.

Dan kimne. Zna što mu sada daje snage.

— Sve će se srediti — reče. — Prekosutra su u Silvertipu izbori. Počinje novo vrijeme. Tvog ćemo strica otjerati i pri tome će još dobro proći. A ovaj će logor, kad noćas stigne potjera, vjerojatno biti prazan. Ali dali su tebi i meni šansu.

Spustila se noć.

Nakon dva sata Dan više ne može dalje. Odmaraju se pokraj nekog izvora. Ester je legla na pokrivač pokraj Dana i rukama mu obuhvatila glavu.

On je zaspao — čovjek koji je sve učinio i sve dao što je posjedovao: od snage, upornosti i samopouzdanja.

Uskoro će ponovo upravljati povorkama teretnih kola i poštanskim linijama.

A imat će ženu koju voli i koja voli njega.

Ester ga poljubi.

Dan se nasmiješi u snu.

KRAJ

TRAG
biblioteka
kriminalističkih
romana izlazi svakih
14 dana cijena 10
dinara

SIRIUS
biblioteka znanstvene
fantastike izlazi
svakog 5. u mjesecu
cijena 10 dinara

LASO
vestern roman izlazi
svakog tjedna (u
petak) cijena 5 dinara

ŽIVOT
ljubavni roman izlazi
svakog tjedna (u
utorak) cijena 5 dinara

POPAJ
strip-zabavnik izlazi
svakih 14 dana (u
ponedjeljak) cijena 5
dinara

ALAN FORD
super strip izlazi
svakih 14 dana (u
srijedu) cijena 6
dinara

TOM I JERRY
Vrtrep-strip za djecu
izlazi svakih 14 dana
(u srijedu) cijena 5
dinara

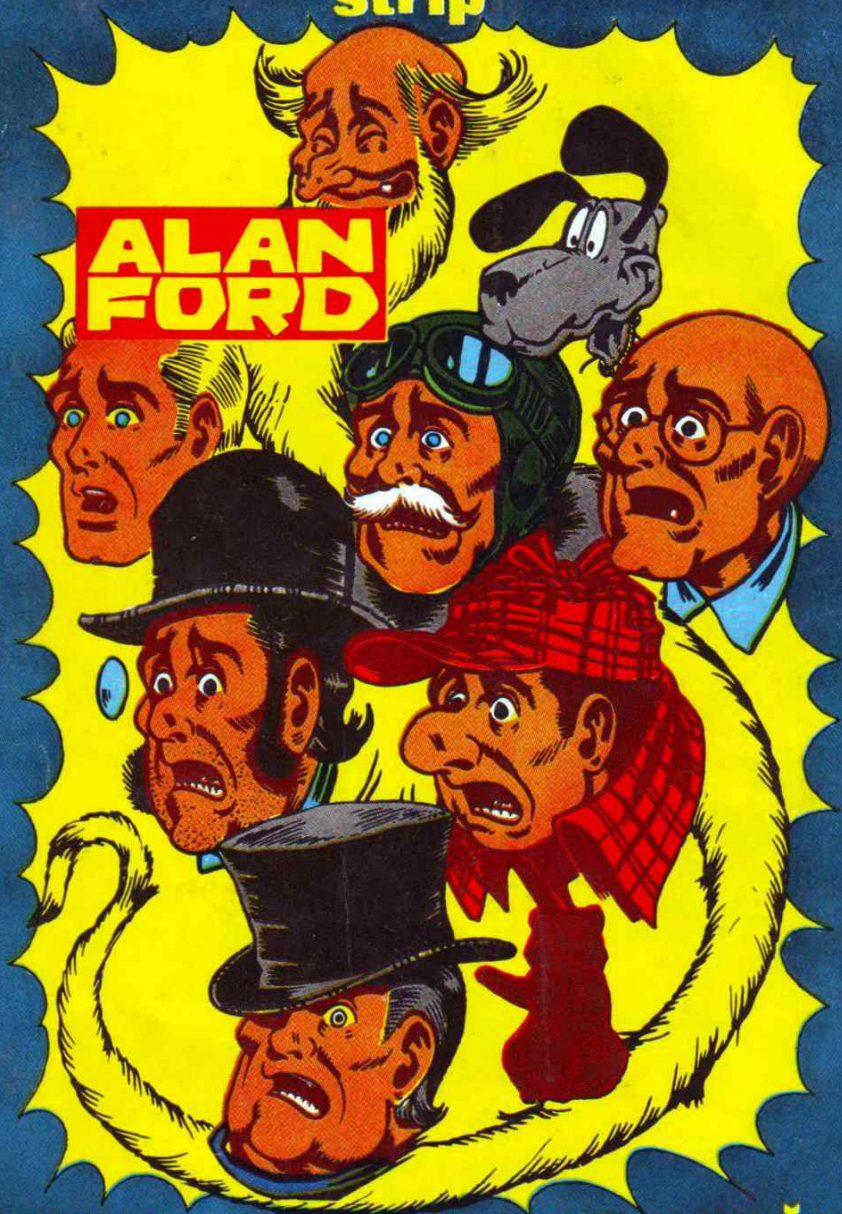
DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

- 192. Louis L'Amour: **SABLASNI KLANAC**
- 193. G. F. Unger: **SERIF IZGUBLJENOG GRADA**
- 194. H. S. Sharon: **POKAZI IM ZUBE!**
- 195. Louis L'Amour: **CALLAGHEN**
- 196. H. S. Sharon: **HRANA ZA VUKOVE**
- 197. Barry Cord: **U OKOVIMA LUDILA**
- 198. Frank Gruber: **VELIKA ZEMLJA**
- 199. H. S. Sharon: **NE VJERUJ NITKOVU!**
- 200. Giles A. Lutz: **PROGONJENI KAUBOJ**
- 201. Louis L'Amour: **TAJANSTVENI STRIJELAC**
- 202. Barry Cord: **TELEGRAFSKA LINIJA**
- 203. Louis L'Amour: **PUSTA ZEMLJA**
- 204. Louis L'Amour: **MATAGORDA**
- 205. Kyle Hollingshead: **DUG**
- 206. Louis L'Amour: **OBRAČUN U DOLINI**
- 207. Clay Hunter: **NEUKROTIVI**
- 208. H. S. Sharon: **GUTAČ VATRE**
- 209. Louis L'Amour: **KANJON OSAMLJENIH**
- 210. Kyle Hollingshead: **PLJACKA U FRANKLINU**
- 211. H. S. Sharon: **PRLJAVA DRUŽBA**
- 212. G. F. Unger: **SVI PROTIV NJEGA**
- 213. Louis L'Amour: **NA SJEVER DO ŽELJEZNICE**
- 214. Thorne Douglas: **RANČ »BRAVO«**
- 215. H. S. Sharon: **OPASAN POKLON**
- 216. Louis L'Amour: **MRAČNOM STAZOM**
- 217. H. S. Sharon: **LOVAC NA VUKOVE**
- 218. William Vance: **ODMETNICI**
- 219. Frank Glaser: **SIN PAKLA**
- 220. G. F. Unger: **DVOJE IZ BRAZOSA**
- 221. J. T. Edson: **VELIKI LOV**
- 222. G. F. Unger: **TRKA ZA BLAGOM**
- 223. William E. Wance: **LOVAC**
- 224. G. F. Unger: **BIO SAM REVOLVERAŠ**
- 225. Louis L'Amour: **VELIKI PODVIG**
- 226. J. T. Edson: **MLADIĆ S RIJEKE HONDO**
- 227. John Kilgore: **KRENIMO DRUGIM PUTEM**
- 228. G. F. Unger: **ZAKON ČASTI**
- 229. John Dryden: **PRAVDA STIŽE**
- 230. G. F. Unger: **U TEKSASU ČEKA SMRT**
- 231. Louis L'Amour: **INDIJANSKI PRIJEVOJ**
- 232. G. F. Unger: **OBMANUTI SERIF**
- 233. J. T. Edson: **GRAD BEZ ZAKONA**
- 234. F. Unger: **MESA KING**
- 235. Brian Garfield: **IZMEĐU DVIJE VATRE**
- 236. G. F. Unger: **NA ZAPAD**

U PRIPREMI:

- 237. Louis L'Amour: **KID RODELO**

**humorističko – kriminalistički
strip**

**SVAKIH 14 DANA I KOD VAŠEG
PRODAVAČA NOVINA**